Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 14. rujna 2016.
(OR. en)

10973/16
ADD 3

Međuinstitucijski predmet:
2016/0206 (NLE)

WTO 195
SERVICES 20
FDI 16
CDN 12

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet:	Sveobuhvatni gospodarski i trgovinski sporazum (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane

PRILOG 2.-B

Izjava stranaka o upravljanju carinskim kvotama

ODJELJAK A

Izjava o upravljanju Europske unije carinskim kvotama za govedinu i teletinu te za svinjetinu u okviru ovog Sporazuma

1. Opće je načelo da bi se upravljanjem carinskim kvotama trebala što je više moguće poticati trgovina. Konkretnije, upravljanjem se ne smiju narušavati ili poništavati obveze u pogledu pristupa tržištu koje su stranke dogovorile: ono mora biti transparentno, predvidljivo, njime se moraju svoditi na najmanju moguću razinu transakcijski troškovi za trgovce, moraju se ostvariti najviše stope iskorištenosti te se moraju nastojati izbjegavati moguće spekulacije.

Struktura sustava uvoznih dozvola

Tromjesečna podrazdoblja s prenošenjem neiskorištenih količina carinskih kvota iz jednog razdoblja u drugo

2. U svakom od četiri tromjesečja tržišne godine 25 posto količine godišnje carinske kvote stavit će se na raspolaganje za zahtjeve za izdavanje dozvola.

3. Sve preostale dostupne količine na kraju tromjesečja automatski se prenose na sljedeće tromjesečje do kraja tržišne godine.

Razdoblje podnošenja zahtjeva za uvozne dozvole

4. Zahtjev za uvoznu dozvolu prihvaća se do 45 kalendarskih dana prije početka svakog tromjesečja, a uvozna dozvola izdaje se najmanje 30 kalendarskih dana prije početka tromjesečja.

5. Ako je potražnja za dozvolama tijekom razdoblja podnošenja zahtjeva veća od količina koje su dostupne za to tromjesečje, dozvole se dodjeljuju na proporcionalnoj osnovi.

6. Ako dostupna količina za bilo koje tromjesečje nije potpuno dodijeljena tijekom razdoblja podnošenja zahtjeva, preostala količina stavit će se na raspolaganje prihvatljivim podnositeljima zahtjeva koji je na zahtjev mogu zatražiti za ostatak tromjesečja. Uvozne dozvole izdaju se automatski na zahtjev dok ne bude potpuno iskorištena dostupna količina za to razdoblje.

Valjanost dozvola

7. Uvozna dozvola valjana je:

   (a) od datuma izdavanja ili od datuma početka tromjesečja za koje je izdana uvozna dozvola, ovisno o tome što je kasnije; i

   (b) pet mjeseci od primjenjivog datuma iz točke (a) ili do kraja tržišne godine, ovisno o tome što je prije.

8. Uvozne dozvole mogu se upotrijebiti na bilo kojoj carinskoj ulaznoj točki Europske unije i za višestruke pošiljke.

Kriteriji prihvatljivosti

9. Kriterijima prihvatljivosti i načinom dodjele trebalo bi se osigurati da se kvote dodjeljuju osobama za koje postoji najveća vjerojatnost da će ih iskoristiti te se njima ne smiju stvarati prepreke uvozu.

10. Tijekom razdoblja podnošenja zahtjeva prihvatljivi podnositelji zahtjeva uključuju za uvoz govedine i teletine tradicionalne uvoznike govedine, mesa bizona ili teletine te za uvoz svinjetine tradicionalne uvoznike govedine, mesa bizona, teletine ili svinjetine.

11. U bilo kojem tromjesečju nakon razdoblja podnošenja zahtjeva u kojem se dozvole izdaju na zahtjev, kriteriji prihvatljivosti za podnositelje zahtjeva proširuju se na veletrgovce i akreditirane prerađivače mesa.

Sredstva osiguranja

Sredstva osiguranja povezana sa zahtjevima za izdavanje uvoznih dozvola

12. Zajedno sa zahtjevom za izdavanje dozvole podnosi se sredstvo osiguranja od najviše 95 EUR (€) po toni govedine i 65 EUR (€) po toni svinjetine.

Prijenos dozvole i odgovarajuće sredstvo osiguranja

13. Dozvole nisu prenosive.

Vraćanje dozvole i odgovarajuće sredstvo osiguranja

14. Neiskorištene količine odobrene dozvolom mogu se vratiti prije isteka i najviše četiri mjeseca prije kraja tržišne godine. Svaki nositelj dozvole može vratiti do 30 posto svoje pojedinačne količine odobrene dozvolom. Nakon vraćanja takve količine vraća se 60 posto odgovarajućeg sredstva osiguranja.

15. Sve vraćene količine odmah se stavljaju na raspolaganje drugim prihvatljivim podnositeljima zahtjeva za podnošenje zahtjeva tijekom ostatka tog tromjesečja, a ako za njih nije podnesen zahtjev, prenose se u sljedeća tromjesečja.

Povrat sredstva osiguranja i povrat cijelog sredstva osiguranja nakon ostvarenja 95 posto uvoza

16. Sredstva osiguranja razmjerno se vraćaju svaki puta kada se izvrši stvarni uvoz.

17. Nakon stvarnog uvoza 95 posto količine iz pojedinačne dozvole uvoznika, vraća se cijelo sredstvo osiguranja.

ODJELJAK B

Izjava o upravljanju Kanade carinskim kvotama za sir u okviru ovog Sporazuma

1. Opće je načelo da bi se upravljanjem carinskim kvotama trebala što je više moguće poticati trgovina. Konkretnije, upravljanjem se ne smiju narušavati ili poništavati obveze u pogledu pristupa tržištu koje su stranke dogovorile: ono mora biti transparentno, predvidljivo, njime se moraju svoditi na najmanju moguću razinu transakcijski troškovi za trgovce, moraju se ostvariti najviše stope iskorištenosti te se moraju nastojati izbjegavati moguće spekulacije.

2. Kriterijima prihvatljivosti i načinom dodjele trebalo bi se osigurati da se kvote dodjeljuju osobama za koje postoji najveća vjerojatnost da će ih upotrijebiti te se njima ne smiju stvarati prepreke uvozu.

Struktura sustava uvoznih dozvola

3. Godišnja količina carinske kvote dodjeljuje se svake godine prihvatljivim podnositeljima zahtjeva.

4. Načinom dodjele carinske kvote predvidjet će se novi subjekti svake godine. Tijekom razdoblja postupnog uvođenja od 1. do 5. godine najmanje 30 posto carinske kvote svake će godine biti dostupno novim subjektima. Na kraju razdoblja postupnog uvođenja od 6. godine i sljedećih godina novim subjektima bit će dostupno najmanje 10 posto količine carinske kvote.

5. Količina carinske kvote dodjeljuje se na temelju kalendarske godine. Zahtjevi svih zainteresiranih strana zaprimat će se i obrađivati u skladu s odredbama Dogovora o upravljanju carinskim kvotama za poljoprivredne proizvode kako je utvrđen u članku 2. Sporazuma o poljoprivredi, Ministarska odluka WT/MIN(13)/39, 7. prosinca 2013. uz razdoblje od četiri do šest tjedana za podnošenje zahtjeva. Uvoz će moći početi od prvog dana godine.

6. Ako carinska kvota nije u cijelosti dodijeljena nakon razdoblja podnošenja zahtjeva iz stavka 3., dostupne količine odmah će se ponuditi prihvatljivim podnositeljima zahtjeva razmjerno količini koja im je dodijeljena ili na zahtjev ako je nakon prve ponude ostalo još količina.

Kriteriji prihvatljivosti

7. Da bi bio prihvatljiv, podnositelj zahtjeva mora biti barem rezident Kanade i godinu dana aktivan u kanadskom sektoru sira.

8. Tijekom razdoblja postupnog uvođenja od 1. do 5. godine novi subjekt prihvatljivi je podnositelj zahtjeva kojem nije dodijeljena količina na temelju kanadske carinske kvote za sir u okviru WTO-a.

9. Na kraju razdoblja postupnog uvođenja, od 6. godine na dalje, novi subjekt prihvatljivi je podnositelj zahtjeva kojem nije dodijeljena količina na temelju kanadske carinske kvote za sir u okviru WTO-a ili kojem prethodne godine nisu dodijeljene carinske kvote u skladu s ovim Sporazumom.

10. Novi subjekt smatra se takvim tijekom razdoblja od tri godine.

11. Kada se podnositelj zahtjeva više ne smatra novim subjektom, prema njemu se postupa jednako kao prema svim drugim podnositeljima zahtjeva.

12. Kanada može razmotriti ograničavanje veličine dodijeljenih količina na određeni postotak ako se to smatra nužnim za poticanje konkurentnog, poštenog i uravnoteženog uvoznog okruženja.

Uporaba dodijeljenih uvoznih količina i uvoznih dozvola

13. Dodijeljena carinska kvota valjana je jednu kvotnu godinu ili, ako je izdana nakon početka kvotne godine, tijekom preostalog trajanja kvotne godine.

14. Kako bi se osigurala usklađenost uvoza s uvjetima na domaćem tržištu i umanjile prepreke u trgovini, nositelj dodijeljene količine u načelu će moći upotrijebiti svoju dodijeljenu količinu za uvoz bilo kojeg proizvoda obuhvaćenog carinskom kvotom u bilo kojem trenutku tijekom godine.

15. Na temelju svoje dodijeljene količine uvoznik podnosi zahtjev za uvoznu dozvolu za svaku pošiljku proizvoda obuhvaćenog carinskom kvotom koju uvoznik želi uvesti u Kanadu. Uvozne dozvole u načelu se izdaju automatski na temelju zahtjeva koji se podnosi elektroničkim sustavom izdavanja dozvola kanadske Vlade. U skladu s postojećim politikama uvozne dozvole mogu se zatražiti do 30 dana prije planiranog datuma ulaska i važeće su pet dana prije i 25 dana od datuma ulaska.

16. Dozvole nisu prenosive.

17. Uvozna dozvola može se izmijeniti ili ukinuti.

18. Može se odobriti prijenos dodijeljenih količina.

19. Nositelju dodijeljene količine koji iskoristi manje od 95 posto dodijeljene količine u jednoj godini može sljedeće godine biti određena kazna za nedovoljnu iskorištenost i te će mu godine biti dodijeljena količina koja je u skladu sa stvarnom razinom iskorištenosti prethodne dodijeljene količine. Nositelj dodijeljene količine kojem je određena kazna za nedovoljnu iskorištenost bit će prethodno obaviješten o konačnoj dodijeljenoj količini carinske kvote.

20. Nositelj dodijeljene količine može vratiti neiskorišteni dio dodijeljene količine do određenog datuma. Vraćene količine smatraju se iskorištenima za potrebe primjene kazne za nedovoljnu iskorištenost. Učestala vraćanja mogu se kažnjavati.

21. Vraćene količine u načelu će se staviti na raspolaganje zainteresiranim nositeljima dodijeljenih količina koji nisu vratili neiskorištene dijelove dodijeljenih količina dan nakon isteka roka za vraćanje. Ako nakon toga ostanu određene količine, one se mogu ponuditi drugim zainteresiranim trećim stranama.

22. Kao rok za vraćanje utvrđuje se datum koji je dovoljno rano da ima dovoljno vremena za iskorištavanje vraćenih količina i dovoljno kasno da bi nositelji dodijeljenih količina mogli utvrditi svoje uvozne potrebe do kraja godine, ako je moguće blizu sredine kvotne godine.

PRILOG 4.-A

SURADNJA U PODRUČJU PROPISA O MOTORNIM VOZILIMA

Članak 1.

Ciljevi i svrha

1. Stranke ističu suradnju između Kanade i Europske komisije u području znanosti i tehnologije.

2. Stranke potvrđuju svoju zajedničku predanost poboljšanju sigurnosti i okolišne učinkovitosti vozila te usklađivanju u okviru *Globalnog sporazuma kojim upravlja Svjetski forum za usklađivanje pravilnika o vozilima (WP.29) iz 1998. („Globalni sporazum iz 1998.”)* Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu („UNECE”).

3. Stranke ističu svoju predanost jačanju napora u području regulatorne suradnje u okviru ovog poglavlja i dvadeset prvog poglavlja (Regulatorna suradnja).

4. Stranke priznaju pravo svake stranke da utvrdi željenu razinu zdravlja, sigurnosti i zaštite okoliša i potrošača.

5. Stranke žele jačati suradnju i povećati učinkovitu uporabu resursa u pitanjima koja se odnose na tehničke propise o motornim vozilima na način kojim se ne ugrožava sposobnost svake stranke da izvršava svoje obveze.

6. Svrha je ovog priloga jačati suradnju i komunikaciju, uključujući razmjenu informacija, o istraživačkim aktivnostima u području sigurnosti i okolišne učinkovitosti motornih vozila povezanima s razvojem novih tehničkih propisa ili povezanih standarda, promicati primjenu i priznavanje Globalnih tehničkih propisa u okviru *Globalnog sporazuma iz 1998.* i moguće buduće usklađivanje, između stranaka, u pogledu poboljšanja i drugih promjena u područjima tehničkih propisa o motornim vozilima ili povezanih standarda.

Članak 2.

Područja suradnje

Stranke nastoje razmjenjivati informacije i surađivati na aktivnostima u sljedećim područjima:

(a) razvoj i uspostava tehničkih propisa ili povezanih standarda;

(b) preispitivanja tehničkih propisa ili povezanih standarda nakon provedbe;

(c) razvoj i širenje informacija za potrošače povezanih s propisima o motornim vozilima ili povezanim standardima;

(d) razmjena istraživanja, informacija i rezultata povezanih s razvojem novih propisa o sigurnosti vozila ili povezanih standarda te s naprednim tehnologijama za smanjenje emisija i za električna vozila; i

(e) razmjena dostupnih informacija o utvrđenim nedostacima povezanima sa sigurnošću ili emisijama i o nesukladnosti s tehničkim propisima.

Članak 3.

Oblici suradnje

Stranke nastoje održavati otvoreni i trajni dijalog u području tehničkih propisa o motornim vozilima ili povezanih standarda. U tu svrhu stranke nastoje činiti sljedeće:

(a) sastajati se najmanje jednom godišnje (uključujući sastanke koji se održavaju na marginama sastanaka WP.29) održavanjem videokonferencija ili, ako se sastaju izravno, naizmjence u Kanadi i u Europskoj uniji;

(b) razmjenjivati informacije o domaćim i međunarodnim programima i planovima, uključujući planiranje istraživačkih programa povezanih s razvojem novih tehničkih propisa ili povezanih standarda;

(c) zajedno pridonositi poticanju i promicanju veće međunarodne usklađenosti tehničkih zahtjeva u međunarodnim forumima kao što je *Globalni sporazum iz 1998.*, uključujući suradnjom u planiranju inicijativa za podupiranje takvih aktivnosti;

(d) razmjenjivati planove za istraživanje i razvoj u području tehničkih propisa o sigurnosti i okolišnoj učinkovitosti motornih vozila ili povezanih standarda i razgovarati o njima;

(e) provoditi zajedničke analize, razvijati metodologije i pristupe kao uzajamno korisne, praktične i primjerene kao pomoć u razvoju tehničkih propisa o motornim vozilima ili povezanih standarda i olakšavanje njihova razvoja; i

(f) razviti dodatne mogućnosti suradnje.

Članak 4.

Ugrađivanje pravilnika Ujedinjenih naroda u Kanadi

1. Stranke potvrđuju da je Kanada, uz potrebne prilagodbe, ugradila tehničke propise sadržane u pravilnicima Ujedinjenih naroda u svoj propis *Motor Vehicle Safety Regulations*, C.R.C., poglavlje 1038, kako je navedeno u Prilogu 4.-A-1.

2. Kanada zadržava pravo izmijeniti svoje zakone, uključujući izmjenom ili revizijom izbora pravilnika Ujedinjenih naroda koje će ugraditi u svoje zakonodavstvo ili načina ili mjere do koje će oni biti ugrađeni u njezino zakonodavstvo. Prije nego što uvede takve promjene Kanada obavješćuje Europsku uniju i spremna je na zahtjev dostaviti informacije o obrazloženju za te promjene. Kanada nastavlja priznavati primjenjive pravilnike Ujedinjenih naroda, osim ako bi se time pružila niža razina sigurnosti nego uvedenim izmjenama, ili ako bi se time ugrozila integracija Sjeverne Amerike.

3. Stranke obavljaju tehnička savjetovanja kako bi utvrdile, najkasnije tri godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, treba li tehničke propise sadržane u pravilnicima Ujedinjenih naroda, navedene u Prilogu 4.-A-2. ugraditi i u kanadski propis *Motor Vehicle Safety Regulations* uz prilagodbe koje Kanada smatra potrebnima. Ti bi tehnički propisi trebali biti ugrađeni osim ako bi se time pružila niža razina sigurnosti nego kanadskim propisima ili ako bi se time ugrozila integracija Sjeverne Amerike.

4. Stranke obavljaju i daljnja tehnička savjetovanja kako bi utvrdile treba li u Prilog 4.-A-2. uključiti druge tehničke propise.

5. Kanada utvrđuje i vodi popis tehničkih propisa sadržanih u pravilnicima Ujedinjenih naroda koji su ugrađeni u kanadski propis *Motor Vehicle Safety Regulations*. Kanada objavljuje taj popis.

6. Nastojeći promicati regulatornu konvergenciju, stranke razmjenjuju informacije, u mjeri u kojoj je to izvedivo, o svojim odgovarajućim tehničkim propisima povezanima sa sigurnošću motornih vozila.

Članak 5.

Pozitivno razmatranje tehničkih propisa druge stranke

Kada stranka razvije novi tehnički propis za motorna vozila i njihove dijelove ili kada izmijeni postojeći propis, ona razmatra tehničke propise druge stranke, među ostalim one utvrđene u okviru UNECE-ovog *Svjetskog foruma za usklađivanje pravilnika o vozilima (WP.29)*. Stranka na zahtjev druge stranke objašnjava u kojoj je mjeri pri razvoju svojih novih tehničkih propisa razmotrila tehničke propise druge stranke.

Članak 6.

Suradnja sa Sjedinjenim Američkim Državama

Stranke priznaju uzajamni interes za suradnju sa Sjedinjenim Američkim Državama u području tehničkih propisa o motornim vozilima. Ako Europska unija i Sjedinjene Američke Države sklope sporazum ili dogovor o usklađivanju svojih tehničkih propisa povezanih s motornim vozilima, stranke surađuju kako bi mogle utvrditi trebaju li sklopiti sličan sporazum ili dogovor.

PRILOG 4.-A-1.

Popis iz članka 4.1. Priloga 4.-A

Pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv pravilnika Ujedinjenih naroda	Kanadski pravilnik u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv kanadskog pravilnika u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda
br. 98	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala na motornim vozilima opremljenih izvorima svjetlosti s izbojem u plinu	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 112	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala motornih vozila za asimetrični kratki ili dugi svjetlosni snop, koja su opremljena žaruljama sa žarnom niti i/ili modulima LED	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 113	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala motornih vozila koja emitiraju simetrični kratki svjetlosni snop ili dugi svjetlosni snop ili oba i opremljena su izvorima svjetlosti sa žarnom niti ili s izbojem u plinu ili LED modulima	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 51	Jedinstvene odredbe o homologaciji motornih vozila s najmanje četiri kotača, s obzirom na njihove emisije buke	CMVSS 1106*	Emisije buke

Pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv pravilnika Ujedinjenih naroda	Kanadski pravilnik u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv kanadskog pravilnika u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda
br. 41	Jedinstvene odredbe koje se odnose na homologaciju motocikala u vezi s bukom	CMVSS 1106*	Emisije buke
br. 11	Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila u odnosu na brave i okove za pričvršćivanje vrata	CMVSS 206*	Sastavni dijelovi brava i okova za pričvršćivanje vrata
br. 116 (samo naprave za imobilizaciju vozila)	Jedinstvene odredbe za zaštitu motornih vozila od neovlaštene uporabe (samo naprave za imobilizaciju vozila)	CMVSS 114*	Zaštita od krađe i sprječavanje nenamjernog kretanja
br. 42	Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila u odnosu na njihove prednje i stražnje zaštitne uređaje (branici itd.)	CMVSS 215*	Branici
br. 78	Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila kategorija L1, L2, L3, L4 i L5 s obzirom na kočenje	CMVSS 122*	Kočni sustavi za motocikle
br. 8	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala motornih vozila koja emitiraju asimetrični kratki svjetlosni snop ili dugi svjetlosni snop ili oba i opremljena su halogenim žaruljama sa žarnom niti (H1, H2, H3, HB3, HB4, H7, H8, H9, HIR1, HIR2 i/ili H11)	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave

Pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv pravilnika Ujedinjenih naroda	Kanadski pravilnik u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv kanadskog pravilnika u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda
br. 20	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala motornih vozila koja emitiraju asimetrični kratki svjetlosni snop ili dugi svjetlosni snop ili oba i opremljena su halogenim žaruljama sa žarnom niti (žarulje H4)	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 31	Jedinstvene odredbe o homologaciji halogenih „sealed beam" glavnih svjetala (SB) za motorna vozila, koja emitiraju europski asimetrični kratki svjetlosni snop ili dugi svjetlosni snop ili oba	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 57	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala za motocikle i vozila koja se smatraju motociklima	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 72	Jedinstvene odredbe o homologaciji glavnih svjetala na motociklima koja emitiraju asimetrično kratko svjetlo i dugo svjetlo te su opremljena halogenim žaruljama (svjetla HS1)	CMVSS 108*	Sustav svjetala i katadiopterske naprave
br. 13H (samo elektronički sustav stabilnosti)	Jedinstvene odredbe o homologaciji osobnih automobila s obzirom na kočenje (samo elektronički sustav stabilnosti)	CMVSS 126	Elektronički sustav stabilnosti

Pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv pravilnika Ujedinjenih naroda	Kanadski pravilnik u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv kanadskog pravilnika u koji je u cijelosti ili djelomično ugrađen pravilnik Ujedinjenih naroda
br. 60	Jedinstvene odredbe o homologaciji motocikala s dva kotača i mopeda s obzirom na vozačeve komande, uključujući označivanje komandi, kontrolnih lampica i pokazivača	CMVSS 123	Komande i kontrolne ploče za motocikle
br. 81	Jedinstvene odredbe o homologaciji retrovizora motornih vozila na dva kotača s bočnom prikolicom ili bez nje s obzirom na ugradnju retrovizora na upravljač	CMVSS 111	Retrovizori

* U skladu s tekstom pravilnika na dan 13. veljače 2013.

PRILOG 4.-A-2.

Popis iz članka 4.3. Priloga 4.-A

Pravilnik Ujedinjenih naroda	Naziv pravilnika Ujedinjenih naroda
br. 12	Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila s obzirom na zaštitu vozača od upravljačkog mehanizma u slučaju sudara
br. 17	Jedinstvene odredbe o homologaciji sjedala, njihovih sidrišta i naslona za glavu
br. 43	Jedinstvene odredbe o homologaciji materijala za sigurnosna stakla i njihovu ugradbu na vozila
br. 48	Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljavanje i svjetlosnu signalizaciju
br. 87	Jedinstvene odredbe o homologaciji svjetala za vožnju po danu za motorna vozila
br. 53	Jedinstvene odredbe o homologaciji vozila s obzirom na ugradnju uređaja za osvjetljenje i svjetlosnu signalizaciju za vozila kategorije L3
br. 116	Jedinstveni tehnički propisi za zaštitu motornih vozila od neovlaštene uporabe
br. 123	Jedinstvene odredbe o homologaciji sustava prilagodljivog prednjeg osvjetljenja (AFS) za motorna vozila

PRILOG 5.-A

NADLEŽNA TIJELA

Nadležna tijela Europske unije

1. Nadzor dijele nacionalne službe država članica i Europska komisija. U tom pogledu primjenjuje se sljedeće:

   (a) kada je riječ o izvozu u Kanadu, države članice odgovorne su za nadzor nad uvjetima proizvodnje i zahtjevima povezanima s proizvodnjom, uključujući nad zakonom predviđenim inspekcijskim pregledima ili revizijama i izdavanjem certifikata o zdravstvenom stanju kojima se potvrđuje ispunjivanje dogovorenih sanitarnih i fitosanitarnih mjera i zahtjeva;

   (b) kada je riječ o uvozu iz Kanade, države članice odgovorne su za nadzor sukladnosti uvoza s uvjetima uvoza Europske unije; i

   (c) Europska komisija odgovorna je za cjelokupnu koordinaciju, inspekciju ili reviziju nadzornih sustava i potrebne mjere, uključujući zakonodavne mjere za osiguravanje ujednačene primjene normi i zahtjeva iz ovog Sporazuma.

Nadležna tijela Kanade

2. Ako nije drukčije navedeno, sljedeća su tijela odgovorna za primjenu sanitarnih i fitosanitarnih mjera u pogledu životinja iz domaće proizvodnje, izvezenih i uvezenih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla, bilja i biljnih proizvoda te za izdavanje zdravstvenih certifikata kojima se potvrđuje ispunjavanje dogovorenih sanitarnih i fitosanitarnih mjera:

   (a) Kanadska agencija za inspekciju hrane (Canadian Food Inspection Agency, „CFIA”);

   (b) Ministarstvo zdravstva (Department of Health), prema potrebi; ili

   (c) tijelo koje ga je naslijedilo i o kojem je druga stranka obaviještena.

PRILOG 5.-B

REGIONALNI UVJETI

Bolesti za koje se može donijeti odluka o regionalizaciji:

Bolesti

1. Slinavka i šap

2. Vezikularni stomatitis

3. Vezikularna enterovirusna bolest svinja

4. Goveđa kuga

5. Kuga malih preživača

6. Zarazna pleuropneumonija goveda

7. Bolest kvrgave kože

8. Groznica riftske doline

9. Bolest plavog jezika

10. Ovčje i kozje boginje

11. Afrička konjska kuga

12. Afrička svinjska kuga

13. Klasična svinjska kuga

14. Influenca ptica koja podliježe obvezi prijavljivanja

15. Newcastleska bolest

16. Venezuelski encefalomijelitis konja

17. Epizootska hemoragijska bolest

Bolesti akvatičnih životinja

Stranke mogu raspravljati o popisu bolesti akvatičnih životinja na temelju Kodeksa OIE-a o zdravlju akvatičnih životinja.

PRILOG 5.-C

POSTUPAK PRIZNAVANJA REGIONALNIH UVJETA

Bolesti životinja

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

Organizmi štetni za bilje

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

PRILOG 5.-D

SMJERNICE ZA UTVRĐIVANJE, PRIZNAVANJE I ODRŽAVANJE JEDNAKOVRIJEDNOSTI

Utvrđivanje i priznavanje jednakovrijednosti

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

Održavanje jednakovrijednosti

1. Ako stranka planira donijeti, izmijeniti ili staviti izvan snage sanitarnu i fitosanitarnu mjeru u području za koje je priznala jednakovrijednost u skladu s člankom 5.6. stavkom 3. točkom (a) ili priznavanje opisano u članku 5.6. stavku 3. točki (b), ta bi stranka trebala učiniti sljedeće:

   (a) ocijeniti može li donošenje, izmjena ili stavljanje izvan snage te sanitarne i fitosanitarne mjere utjecati na priznavanje; i

   (b) obavijestiti drugu stranku o svojoj namjeri da donese, izmjeni ili stavi izvan snage sanitarnu i fitosanitarnu mjeru i o ocjenjivanju iz točke (a). Obavješćivanje bi se trebalo obaviti u ranoj primjerenoj fazi, kada se još uvijek mogu unijeti izmjene i uzeti u obzir primjedbe.

2. Ako stranka donese, izmijeni ili stavi izvan snage sanitarnu i fitosanitarnu mjeru u području u kojem je izvršila priznavanje, stranka uvoznica trebala bi nastaviti prihvaćati priznavanje jednakovrijednosti kako je utvrđeno u članku 5.6. stavku 3. točki (a) ili priznavanje opisano u članku 5.6. stavku 3. točki (b), ovisno o slučaju, u tom području dok ne priopći stranci izvoznici moraju li biti ispunjeni posebni uvjeti i, ako moraju, dok joj ne dostavi te uvjete. Stranka uvoznica trebala bi se savjetovati sa strankom izvoznicom s ciljem razvoja tih posebnih uvjeta.

PRILOG 5.-E

PRIZNAVANJE SANITARNIH I FITOSANITARNIH MJERA

Opće napomene

1. Ako stranka izmijeni sanitarnu i fitosanitarnu mjeru navedenu u ovom Prilogu, izmijenjena sanitarna i fitosanitarna mjera primjenjuje se na uvoz iz druge stranke uzimajući u obzir Prilog 5.-D stavak 2. Ažurirane sanitarne i fitosanitarne mjere dostupne su u objavljenom zakonodavstvu svake stranke.

2. Ako stranka uvoznica utvrdi da poseban uvjet iz ovog Priloga više nije nužan, ta stranka obavješćuje drugu stranku u skladu s člankom 26.5 da više neće primjenjivati taj poseban uvjet na uvoz iz druge stranke.

3. Podrazumijeva se da se sanitarna i fitosanitarna mjera stranke uvoznice na koju se inače ne upućuje u ovom Prilogu ili mjera stranke uvoznice koja nije sanitarna i fitosanitarna mjera primjenjuje prema potrebi na uvoz iz druge stranke.

ODJELJAK A

Sanitarne mjere

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	**Izvoz iz Europske unije u Kanadu**			**Izvoz iz Kanade u Europsku uniju**		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Sjeme						
Goveda						
Zdravlje životinja	Direktiva 88/407	– *Health of Animals Act*, S.C. 1990., poglavlje 21. – *Health of Animals Regulations*, C.R.C., poglavlje 296.	Centar za prikupljanje sjemena klinički bez paratuberkuloze	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations* – *CFIA Artificial Insemination Program* (Program CFIA-e za umjetnu oplodnju)	Direktiva 88/407	1. Enzootska leukoza goveda: (serum) imunoenzimski test („ELISA”) Nadalje, kada je to moguće, majku mogućeg bika rasplodnjaka trebalo bi podvrgnuti testu ELISA na enzootsku leukozu goveda nakon odbijanja od sise mogućeg donatora, s negativnim rezultatima. Taj je test majke potreban za izvoz sjemena u države članice Europske unije kada je sjeme prikupljeno od bika rasplodnjaka prije nego što je navršio 24 mjeseca, a nakon te dobi potreban je negativan rezultat testa ELISA. Taj test nije potreban kada je mogući bik rasplodnjak podrijetlom iz stada koje ima kanadsku zdravstvenu potvrdu za enzootsku leukozu goveda; i

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
						2. Zarazni goveđi rinotraheitis (serum) ELISA Polugodišnje testiranje na zarazni goveđi rinotraheitis svih rezidentnih životinja mora se obavljati u objektima čiji su rezultati testiranja na zarazni goveđi rinotraheitis negativni i koji su odobreni za izvoz u Europsku uniju. Samo objekti čiji su rezultati testiranja na zarazni goveđi rinotraheitis bili negativni mogu izvoziti sjeme u Europsku uniju.
Zameci						
Goveđi zameci dobiveni *in vivo*						
Zdravlje životinja	Direktiva 89/556	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio XIII.		– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations* – *CFIA Embryo Export Approval Program* (Program za odobrenje izvoza embrija CFIA-e)	Direktiva 89/556 Odluke 2006/168 2007/240	1. Ženke darivateljice provode šest mjeseci neposredno prije prikupljanja u Kanadi u najviše dva stada: (a) koja su u skladu sa službenim nalazima slobodna od tuberkuloze; (b) koja su u skladu sa službenim nalazima slobodna od bruceloze; (c) koja su slobodna od enzootske leukoze goveda ili u kojima tijekom protekle tri godine ni jedna životinja nije pokazivala kliničke znakove enzootske leukoze goveda; i

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade	Posebni uvjeti	Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	Posebni uvjeti
						(d) u kojima tijekom proteklih 12 mjeseci ni jedno govedo nije pokazivalo kliničke znakove zaraznoga goveđeg rinotraheitisa / zaraznog pustularnog vulvovaginitisa. 2. Nije bilo izbijanja epizootske hemoragijske bolesti unutar 10 kilometara od mjesta gdje se nalazi ženka darivateljica 30 dana prije prikupljanja; i 3. Sjeme je prikupljeno i pohranjeno u centrima za prikupljanje sjemena ili je pohranjeno u centrima za pohranjivanje sjemena koje je odobrila CFIA ili je sjeme prikupljeno i pohranjeno u centrima za prikupljanje ili pohranjeno u centrima za pohranjivanje koje je odobrilo nadležno tijelo treće države koja ima odobrenje za izvoz sjemena u Europsku uniju ili je sjeme izvezeno iz Europske unije.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Svježe meso						
Preživači, kopitari, svinje, perad, jelenska divljač iz uzgoja, kunići i bezgrebenke						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2015/1375	– *Meat Inspection Act*, R.S.C. 1985., poglavlje 25. (1. dodatak) – *Meat Inspection Regulations, 1990.*, S.O.R./90-288 – *Food and Drugs Act*, R.S.C., 1985., poglavlje F-27 – *Food and Drug Regulations*, C.R.C., poglavlje 870.	1. Usklađenost s kanadskim pravilima o transmisivnoj spongiformnoj encefalopatiji; 2. Nije dopuštena odgođena dugotrajna evisceracija; 3. Usklađenost s mikrobiološkim kriterijima sigurnosti hrane stranke uvoznice; 4. Svinjsko meso namijenjeno preradi u proizvodima spremnima za konzumaciju ispituje se ili zamrzava u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/1375;	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2015/1375	Vidi Dodatak A

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
			5. Krv se prikuplja uporabom zatvorene metode prikupljanja krvi; i 6. Mesom dobivenim od životinja zaklanih u hitnim postupcima klanja ne može se trgovati.			
Mesni proizvodi						
Preživači, kopitari, svinje, perad i divljač iz uzgoja						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima, osim s posebnim uvjetom 4. kada se gotovi proizvod toplinski obrađuje na temperaturi koja je dovoljno visoka za uništenje trihinele; 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice; i	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima, osim s posebnim uvjetom 6.(a) iz Dodatka A kada se gotovi proizvod toplinski obrađuje na temperaturi koja je dovoljno visoka za uništenje trihinele; 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice; i 3. Usklađenost s mikrobiološkim kriterijima sigurnosti hrane stranke uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
			3. Usklađenost s mikrobiološkim kriterijima sigurnosti hrane stranke uvoznice.			
Mljeveno meso, mesne prerađevine						
Preživači, kopitari, svinje, perad i divljač iz uzgoja						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima; 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice; i 3. Usklađenost s mikrobiološkim kriterijima sigurnosti hrane stranke uvoznice.	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima; 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice; i 3. Usklađenost s mikrobiološkim kriterijima sigurnosti hrane stranke uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Prerađene životinjske bjelančevine za prehranu ljudi						
Preživači, kopitari, svinje, perad i divljač iz uzgoja						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima, osim s posebnim uvjetom 4. kada se gotovi proizvod toplinski obrađuje na temperaturi koja je dovoljno visoka za uništenje trihinele; i 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice.	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima, osim s posebnim uvjetom 6.(a) iz Dodatka A kada se gotovi proizvod toplinski obrađuje na temperaturi koja je dovoljno visoka za uništenje trihinele; i 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Topljene životinjske masti namijenjene prehrani ljudi						
Preživači, kopitari, svinje, perad i divljač iz uzgoja						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima, osim s posebnim uvjetom 4.; i 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice.	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	1. Svježe meso koje se upotrebljava za proizvodnju proizvoda u skladu je s primjenjivim posebnim uvjetima, osim s posebnim uvjetom 6.(a) iz Dodatka A; i 2. Usklađenost s normama za proizvode stranke uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Životinjska crijeva za prehranu ljudi						
Goveda, ovce, koze i svinje						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Usklađenost s kanadskim pravilima o transmisivnoj spongiformnoj encefalopatiji	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	Usklađenost s pravilima Europske unije o transmisivnoj spongiformnoj encefalopatiji
Proizvodi ribarstva i žive školjke						
Riba i proizvodi ribarstva namijenjeni prehrani ljudi						

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	**Izvoz iz Europske unije u Kanadu**			**Izvoz iz Kanade u Europsku uniju**		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2074/2005	– *Fish Inspection Act*, R.S.C. 1985., poglavlje F-12. – *Fish Inspection Regulations*, C.R.C., poglavlje 802. – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Dimljena riba pakirana u hermetički zatvorenu ambalažu koja nije zamrznuta sadržava udio soli koji nije manji od 9 posto (metoda vodene faze). Smatra se da se kanadskim sustavom i sustavom Europske unije osigurava jednakovrijedna razina zaštite u pogledu mikrobioloških zahtjeva. Međutim, mikrobiološki kriteriji koje upotrebljavaju Kanada i Europska unija za nadzor gotovih proizvoda u nekim se aspektima razlikuju. U pogledu izvezenih proizvoda izvoznik mora osigurati da proizvodi zadovoljavaju kriterije za sigurnost hrane zemlje uvoznice.	– *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005 2074/2005	Smatra se da se kanadskim sustavom i sustavom Europske unije osigurava jednakovrijedna razina zaštite u pogledu mikrobioloških zahtjeva. Međutim, mikrobiološki kriteriji koje upotrebljavaju Kanada i Europska unija za nadzor gotovih proizvoda u nekim se aspektima razlikuju. U pogledu izvezenih proizvoda izvoznik mora osigurati da proizvodi zadovoljavaju kriterije za sigurnost hrane zemlje uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Ribe bez glave kojima je uklonjena utroba za prehranu ljudi						
Zdravlje životinja	Direktiva 2006/88	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio XVI. – *Reportable Disease Regulations*, S.O.R./91-2		– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio XVI.	Direktiva 2006/88 Uredba 1251/2008	

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Žive školjke za prehranu ljudi, uključujući bodljikaše, plaštenjake i morske puževe						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2074/2005	– *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Smatra se da se kanadskim sustavom i sustavom Europske unije osigurava jednakovrijedna razina zaštite u pogledu mikrobioloških zahtjeva. Međutim, mikrobiološki kriteriji koje upotrebljavaju Kanada i Europska unija za nadzor gotovih proizvoda u nekim se aspektima razlikuju. U pogledu izvezenih proizvoda izvoznik mora osigurati da proizvodi zadovoljavaju kriterije za sigurnost hrane zemlje uvoznice.	– *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Management of Contaminated Fisheries Regulations*, S.O.R./90-351 – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2074/2005	U živim školjkama nadzire se pojava toksina koji uzrokuju proljev na temelju stupnja rizičnosti. Smatra se da se kanadskim sustavom i sustavom Europske unije osigurava jednakovrijedna razina zaštite u pogledu mikrobioloških zahtjeva. Međutim, mikrobiološki kriteriji koje upotrebljavaju Kanada i Europska unija za nadzor gotovih proizvoda u nekim se aspektima razlikuju. U pogledu izvezenih proizvoda izvoznik mora osigurati da proizvodi zadovoljavaju kriterije za sigurnost hrane zemlje uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Ribe ulovljene na temelju kanadske dozvole za rekreacijski ribolov						
Javno zdravlje				– *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations*	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 2073/2005	Riba ulovljena na temelju kanadske dozvole za rekreacijski ribolov s nazivom uvoznika mora ispunjivati sljedeće uvjete: 1. Riba je ulovljena u kanadskim ribolovnim vodama na datume kada je dozvola važeća, u skladu s kanadskim propisima o sportskom ribolovu i poštovana su ograničenja posjeda; 2. Ribi je izvađena utroba u skladu s odgovarajućim higijenskim mjerama i mjerama konzerviranja; 3. Vrsta ribe nije otrovna niti je riječ o ribi koja bi mogla sadržavati biotoksine; i 4. Riba se uvozi u Europsku uniju u roku od jednog mjeseca od posljednjeg datuma valjanosti dozvole za rekreacijski ribolov i nije predviđeno njezino stavljanje na tržište. Preslika dozvole za rekreacijski ribolov prilaže se popratnom dokumentu.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Mlijeko i mliječni proizvodi za prehranu ljudi						
Pasterizirani ili sirevi od nepasteriziranog (ili obrađenog na niskoj temperaturi) i sirovog mlijeka koje je dozrijevalo najmanje 60 dana						
Javno zdravlje	Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, odjeljak 34. – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*, dio B, odjeljak 8. – *Canada Agricultural Products Act*, R.S.C 1985, poglavlje 20. (4. dodatak) – *Dairy Products Regulations*, S.O.R./79-840	Smatra se da se kanadskim sustavom i sustavom Europske unije osigurava jednakovrijedna razina zaštite u pogledu mikrobioloških zahtjeva. Međutim, mikrobiološki kriteriji koje upotrebljavaju Kanada i Europska unija za nadzor gotovih proizvoda u nekim se aspektima razlikuju. U pogledu izvezenih proizvoda izvoznik mora osigurati da proizvodi zadovoljavaju kriterije za sigurnost hrane zemlje uvoznice.	– *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations*, dio B, odjeljak B – *Canada Agricultural Products Act* – *Dairy Products Regulations*	Odluka 2011/163 Uredbe 852/2004 853/2004 854/2004 605/2010	1. Kanada će ocijeniti sustave Analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka („HACCP”) objekata koji nisu priznati u okviru Programa za povećanje sigurnosti hrane („FSEP”)-HACCP kako bi se osiguralo da djeluju u skladu s načelima HACCP-a; i 2. Potrebna su dva potpisa na izvoznoj dozvoli: potvrde o zdravlju životinja potpisuje službeni veterinar, a potvrde povezane s javnim zdravljem potpisuje službeni inspektor. Smatra se da se kanadskim sustavom i sustavom Europske unije osigurava jednakovrijedna razina zaštite u pogledu mikrobioloških zahtjeva. Međutim, mikrobiološki kriteriji koje upotrebljavaju Kanada i Europska unija za nadzor gotovih proizvoda u nekim se aspektima razlikuju. U pogledu izvezenih proizvoda izvoznik mora osigurati da proizvodi zadovoljavaju kriterije za sigurnost hrane zemlje uvoznice.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Životinjska crijeva koja nisu namijenjena prehrani ljudi						
Svinje						
Zdravlje životinja	Uredba 1069/2009	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio IV.				
Kosti, rogovi i papci (osim brašna) i proizvodi dobiveni od njih koji nisu namijenjeni prehrani ljudi						
Zdravlje životinja				– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*	Uredba 1069/2009	Potvrda u skladu s Odlukom 97/534

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Krv i proizvodi od krvi koji nisu namijenjeni prehrani ljudi						
Preživači						
Zdravlje životinja	Uredba 1069/2009	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio IV. i dio XIV. – *Feeds Act*, R.S.C. 1985., poglavlje F-9. – *Feeds Regulations*, 1983., S.O.R./83-593	Usklađenost s kanadskim pravilima o transmisivnoj spongiformnoj encefalopatiji			

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Proizvodi pčelarstva koji nisu namijenjeni prehrani ljudi						
Zdravlje životinja	Uredba 1069/2009	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio VI.	Proizvodi podvrgnuti obradi, npr. sušenju zamrzavanjem, ozračivanju ili vakuumskom pakiranju.	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations* – Bee Products Directive TAHD-DSAT-IE-2001-3-6, 5. siječnja 20 11.	Uredba 1069/2009	1. Pčelarski proizvodi koji se upotrebljavaju za hranu za životinje ili prehranu ljudi ili industrijsku uporabu nisu ograničeni; i 2. Pčelarski proizvodi koji se upotrebljavaju za ishranu pčela obrađuju se.
Vuna, perje i dlake						
Vuna						
Zdravlje životinja	Uredba 1069/2009	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio IV.	Potvrda o podrijetlu	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulation s*	Uredba 1069/2009	

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Svinjske čekinje						
Zdravlje životinja	Uredba 1069/2009	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio IV.	Potvrda o podrijetlu	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*	Uredba 1069/2009	
Jaja u ljusci i proizvodi od jaja namijenjeni prehrani ljudi						
Zdravlje životinja	Direktive 90/539 2002/99	– *Health of Animals Act* – *Health of Animals Regulations*, dio III. i dio IV. (za jaja u ljusci i proizvode od jaja)	1. Izjava o podrijetlu; i 2. Veterinarsko certificiranje	*Egg Products – Import Procedures (Proizvodi od jaja – uvozni postupci)*, AHPD-DSAE-IE-2001-5-3, 20. prosinca 1995.	Direktive 90/539 2002/99	

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	Izvoz iz Europske unije u Kanadu			Izvoz iz Kanade u Europsku uniju		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Horizontalna pitanja						
Popis objekata	Uredbe 2004/852 2004/853 2004/854	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Canada Agricultural Products Act* – *Dairy Products Regulations*	Popis potreban za svježe meso i proizvode od mesa	– *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.* – *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Canada Agricultural Products Act* – *Dairy Products Regulations*	Uredbe 2004/852 2004/853 2004/854	Sljedeći uvjeti primjenjuju se na sve životinje i proizvode životinjskog podrijetla koji su priznati u pogledu javnog zdravlja ako je potreban popis objekata: 1. Kanada unosi popis kanadskih objekata i postrojenja u sustav TRACES; i 2. Kanada daje jamstva da objekti u potpunosti ispunjuju uvjete propisane u ovom poglavlju. Europska unija ažurira i objavljuje popis objekata bez odgode.

Područje sanitarne i fitosanitarne mjere	**Izvoz iz Europske unije u Kanadu**			**Izvoz iz Kanade u Europsku uniju**		
	Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Posebni uvjeti**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Kanade**	**Sanitarne i fitosanitarne mjere Europske unije**	**Posebni uvjeti**
Vode	Direktiva 98/83	– *Canada Agricultural Products Act* – *Dairy Products Regulations* – *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations* – *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.*		– *Canada Agricultural Products Act* – *Dairy Products Regulations* – *Fish Inspection Act* – *Fish Inspection Regulations* – *Food and Drugs Act* – *Food and Drug Regulations* – *Meat Inspection Act* – *Meat Inspection Regulations, 1990.*	Direktiva 98/83	

DODATAK A

POSEBNI UVJETI
KOJI SE PRIMJENJUJU NA ODREĐENI IZVOZ
IZ KANADE U EUROPSKU UNIJU

1. Usklađenost s pravilima Europske unije o transmisivnoj spongiformnoj encefalopatiji;

2. Trupovi se ne smiju umotavati u tkaninu;

3. Usklađenost s pravilima Europske unije o dekontaminaciji;

4. Usklađenost s mikrobiološkim testiranjem za izvoz u Finsku i Švedsku kako je propisano u Uredbi Komisije (EZ) br. 1688/2005.

5. *Ante mortem* pregled

   Primjenjuju se redoviti postupci *ante mortem* pregleda pod uvjetom da je u objektu prisutan veterinar CFIA-e u trenutku provedbe *ante mortem* pregleda nad životinjama predviđenima za klanje za izvoz u Europsku uniju;

6. *Post mortem* pregled

(a) Svinjetina:

U skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/1375:

i. skeletni mišić testira se na trihinelu primjenom potvrđene metode probave koju je odobrila CFIA u laboratoriju CFIA-e ili laboratoriju koji je CFIA certificirala za tu svrhu; ili

ii. skeletni mišić podnosi se na hladnu obradu uporabom obrade koju je odobrila CFIA;

(b) Goveda starija od 6 tjedana:

i. jetra: incizija na želučanoj strani jetara te na dnu „spiegelova" režnja (*lobus caudatus*) kako bi se pregledali žučni kanali;

ii. glava: dvije incizije u vanjskim mišićima za žvakanje usporedno s donjom čeljusti;

(c) Domaći kopitari:

U skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/1375, skeletni mišić testira se na trihinelu primjenom potvrđene metode probave koju je odobrila CFIA u laboratoriju CFIA-e ili laboratoriju koji je CFIA certificirala za tu svrhu;

(d) Divljač iz uzgoja – divlja svinja:

U skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/1375, skeletni mišić testira se na trihinelu primjenom potvrđene metode probave koju je odobrila CFIA u laboratoriju CFIA-e ili laboratoriju koji je CFIA certificirala za tu svrhu;

7. Redovita provjera opće higijene:
osim kanadskih operativnih i predoperativnih sanitarnih zahtjeva, primjenjuju se zahtjevi za testiranje proizvoda na *E. coli* i salmonelu za Sjedinjene Američke Države (SAD), kako je navedeno u Prilogu T: *Testing for Escherichia coli (E. coli) in Slaughter Establishments* (Testiranje na bakteriju *Escherichia coli* (*E. coli*) u objektima za klanje) i Prilogu U: *USDA Performance Standards for Salmonella* (Standardi učinkovitosti USDA-a za salmonelu) iz odjeljka o SAD-u poglavlja 11. priručnika CFIA-e *Meat Hygiene Manual of Procedures;* i

8. Usklađenost s mikrobiološkim kriterijima sigurnosti hrane stranke uvoznice.

ODJELJAK B

Fitosanitarne mjere

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

PRILOG 5.-F

ODOBRAVANJE OBJEKATA ILI POSTROJENJA

Uvjeti i postupci za potrebe članka 5.7. stavka 4. točke (b) sljedeći su:

(a) uvoz proizvoda odobrilo je, ako je tako propisano, nadležno tijelo stranke uvoznice;

(b) predmetni objekt ili postrojenje odobrilo je nadležno tijelo stranke izvoznice;

(c) nadležno tijelo stranke izvoznice ima ovlasti suspendiraiti ili povući odobrenje objekta ili postrojenja; i

(d) stranka izvoznica dostavila je relevantne informacije koje je zatražila stranka uvoznica.

PRILOG 5.-G

POSTUPAK POVEZAN
S POSEBNIM UVOZNIM ZAHTJEVIMA ZA ZDRAVLJE BILJA

Glavni cilj ovog postupka jest da stranka uvoznica uspostavi i održava, u najboljoj mogućoj mjeri, popis reguliranih štetnih organizama za robu kada na njezinom području postoji fitosanitarni rizik.

1. Ako stranke zajednički utvrde da određena roba ima prednost, stranka uvoznica uspostavlja preliminarni popis štetnih organizama za tu robu u roku koji su utvrdile stranke, kada od stranke izvoznice zaprimi sljedeće:

   (a) informacije o statusu štetnih organizama na državnom području stranke izvoznice koje se odnose na štetne organizme koje regulira barem jedna stranka; i

   (b) informacije o statusu drugih štetnih organizama na njezinom državnom području na temelju međunarodnih baza podataka i ostalih dostupnih izvora.

2. Preliminarni popis štetnih organizama stranke uvoznice može uključivati štetne organizme koji su već regulirani na njezinom državnom području. On može uključivati i moguće karantenske štetne organizme u odnosu na koje stranka uvoznica može tražiti analizu rizika od štetnog organizma ako je potvrđeno da proizvod ima prednost u skladu sa stavkom 3.

3. Za proizvod:

(a) za koji je uspostavljen preliminarni popis štetnih organizama u skladu sa stavkom 2.;

(b) za koji su stranke potvrdile da ima prednost; i

(c) za koji je stranka izvoznica dostavila sve relevantne informacije koje je tražila stranka uvoznica,

stranka uvoznica trebala bi poduzeti korake koji su potrebni za uspostavu njezinog popisa reguliranih štetnih organizama te posebnih uvoznih zahtjeva za taj proizvod.

4. Ako stranka uvoznica predvidi više od jedne fitosanitarne mjere za zadovoljavanje posebnih uvoznih zahtjeva za određeni proizvod, nadležno tijelo stranke izvoznice trebalo bi priopćiti nadležnom tijelu stranke uvoznice koju će mjeru ili mjere upotrijebiti kao osnovu za certifikaciju.

PRILOG 5.-H

NAČELA I SMJERNICE ZA PROVOĐENJE REVIZIJE ILI PROVJERE

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

PRILOG 5.-I

IZVOZNI CERTIFIKATI

Obrazac potvrde za certifikate o zdravlju životinja i proizvoda životinjskog podrijetla

1. Službenim certifikatima o zdravlju obuhvaćene su pošiljke proizvoda kojima se trguje između stranaka.

Zdravstvene potvrde

2. Dogovorena jednakovrijednost: predložak zdravstvene potvrde koja će se upotrebljavati (jednakovrijednost mjera ili sustava certifikacije). Uputiti na Prilog 5.-E;

„Ovdje opisani [upisati proizvod] u skladu je s primjenjivim sanitarnim i fitosanitarnim mjerama i zahtjevima [Europske unije/Kanade] (*) koji su priznati kao jednakovrijedni sanitarnim i fitosanitarnim mjerama i zahtjevima [Kanade/Europske unije] (*) kako je propisano u Prilogu 5.-E Sveobuhvatnoga gospodarskog i trgovinskog sporazuma između Kanade i Europske unije [i posebnim uvjetima utvrđenima u Prilogu 5.-E](*).

* Prekrižiti nepotrebno.”

3. Dok ne budu doneseni certifikati na temelju jednakovrijednosti, upotrebljavat će se postojeći certifikati.

Službeni jezici certifikata

4. (a) Za uvoz u Europsku uniju certifikat mora biti sastavljen na najmanje jednom službenom jeziku države članice granične inspekcijske postaje na kojoj pošiljka ulazi u Europsku uniju; i

(b) za uvoz u Kanadu certifikat mora biti sastavljen na jednom od službenih jezika Kanade.

Način izdavanja certifikata

5. Razmjena informacija o izvornim certifikatima može se obavljati papirnatim putem ili sigurnim načinom elektroničkog prijenosa podataka kojim se osigurava jamstvo jednakovrijedne certifikacije. Stranka izvoznica može odlučiti dostaviti elektronički službeni certifikat ako je stranka uvoznica utvrdila da se pružaju jednakovrijedna sigurnosna jamstva, među ostalim uporaba digitalnog potpisa i mehanizam neosporivosti. Suglasnost stranke uvoznice da primjenjuje isključivo elektroničku certifikaciju može se zabilježiti korespondencijom u jednom od priloga ovom poglavlju ili korespondencijom u skladu s člankom 5.14. stavkom 8.

6. Europska unija može uspostaviti uvozne certifikate za žive životinje i proizvode životinjskog podrijetla iz Kanade koji imaju status jednakovrijednosti iz Priloga 5.-E u Sustavu za trgovinu i nadzor izvoza („TRACES”).

PRILOG 5.-J

UVOZNE KONTROLE I NAKNADE

ODJELJAK A

Učestalost kontrola

Stranke mogu, prema potrebi, promijeniti učestalost kontrola u skladu sa svojim nadležnostima, uzimajući u obzir vrstu kontrola koje je obavila stranka izvoznica prije izvoza, prethodno iskustvo koje je stranka uvoznica imala u pogledu proizvoda koji se uvoze iz stranke izvoznice, napredak postignut u priznavanju jednakovrijednosti ili kao rezultat drugih mjera ili savjetovanja predviđenih ovim Sporazumom.

Tablica 1. – Učestalost graničnih kontrola pošiljaka živih životinja te proizvoda i nusproizvoda životinjskog podrijetla

Vrsta granične kontrole	Uobičajena učestalost iz članka 5.10. stavka 1.
1. Dokumentacijske i identifikacijske kontrole Svaka stranka obavlja dokumentacijske i identifikacijske kontrole svih pošiljaka.	
2. Fizički pregled	
Žive životinje	100 posto
Sjeme, embriji ili jajašca	10 posto
Životinjski proizvodi koji su namijenjeni prehrani ljudi Svježe meso, uključujući klaoničke proizvode i proizvodi od vrsta goveda, ovaca, koza, svinja i kopitara utvrđeni Direktivom Vijeća 92/5/EEZ Cijela jaja Salo i topljene masti Životinjska crijeva Želatina Meso peradi i proizvodi od mesa peradi Meso zečeva, meso divljači (divlje/uzgojene) i njihovi proizvodi Mlijeko i mliječni proizvodi Proizvodi od jaja Med Kosti i proizvodi od kostiju Mesne prerađevine i mljeveno meso Žablji kraci i puževi	10 posto

Vrsta granične kontrole	Uobičajena učestalost iz članka 5.10. stavka 1.
Životinjski proizvodi koji nisu namijenjeni prehrani ljudi Salo i topljene masti Životinjska crijeva Mlijeko i mliječni proizvodi Želatina Kosti i proizvodi od kostiju Koža papkara i kopitara Trofeji od divljači Prerađena hrana za kućne ljubimce Sirovina za proizvodnju hrane za kućne ljubimce Sirovine, krv, proizvodi od krvi, žlijezde i organi za farmaceutsku ili tehničku uporabu Prerađene životinjske bjelančevine (pakirane) Čekinje, vuna, dlaka i perje Rogovi, proizvodi od rogova, kopita i proizvodi od kopita Proizvodi pčelarstva Jaja za valenje Stajski gnoj Sijeno i slama	10 posto

Vrsta granične kontrole	Uobičajena učestalost iz članka 5.10. stavka 1.
Prerađene životinjske bjelančevine koje nisu namijenjene prehrani ljudi (nepakirane)	100 posto za šest uzastopnih pošiljaka (u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 142/2011 o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009), ako rezultati tih uzastopnih ispitivanja budu negativni, nasumično uzorkovanje smanjuje se na 20 posto sljedećih rasutih pošiljaka iz istog izvora. Ako rezultat jednog od tih nasumičnih uzorkovanja bude pozitivan, nadležno tijelo mora uzimati uzorke iz svake pošiljke iz istog izvora dok šest uzastopnih uzorkovanje opet ne bude negativno.
Žive školjke	15 posto
Riba i proizvodi ribarstva namijenjeni prehrani ljudi Riblji proizvodi u hermetički zatvorenoj ambalaži koja im omogućava stabilnost na temperaturi okoliša, svježa i smrznuta riba, suhi proizvodi ribarstva, soljeni proizvodi ribarstva ili suhi i soljeni proizvodi ribarstva	15 posto
Ostali proizvodi ribarstva Živi rakovi ili svježa riba bez glave i iznutrica bez druge ručne obrade	2 posto

Za potrebe ovog Priloga „pošiljka” znači količina proizvoda iste vrste za koju vrijedi isti zdravstveni certifikat ili dokument, koja se prevozi istim prijevoznim sredstvom, koju šalje jedan pošiljatelj i koja potječe iz iste stranke izvoznice ili dijela te stranke.

ODJELJAK B

Pristojbe

Usuglasit će se u kasnijoj fazi.

PRILOG 8.-A

IZVLAŠTENJE

Stranke potvrđuju da su suglasne u pogledu sljedećeg:

1. Izvlaštenje može biti izravno ili neizravno:

   (a) izravno izvlaštenje nastaje kada je ulaganje nacionalizirano ili je na neki drugi način izvlašteno službenim prijenosom vlasništva ili bezuvjetnom pljenidbom; i

   (b) neizravno izvlaštenje nastaje ako jedna ili više mjera stranke imaju učinak jednakovrijedan izravnom izvlaštenju na način da se njima ulagatelju bitno uskraćuju temeljna obilježja vlasništva nad imovinom u koju je uložio, uključujući pravo na uporabu, uživanje i raspolaganje svojim ulaganjem, bez službenog prijenosa vlasništva ili bezuvjetne pljenidbe.

2. Za određivanje čini li u određenoj činjeničnoj situaciji mjera ili niz mjera stranke neizravno izvlaštenje potrebna je istraga pojedinačnih slučajeva utemeljena na činjenicama, u kojoj se među ostalim uzimaju u obzir sljedeći čimbenici:

   (a) gospodarski učinak mjere ili niza mjera, iako sama činjenica da mjera ili niz mjera stranke ima nepovoljan učinak na gospodarsku vrijednost ulaganja ne znači da je nastalo neizravno izvlaštenje;

(b) trajanje mjere ili niza mjera stranke;

(c) opseg u kojem mjera ili niz mjera utječe na različita razumna očekivanja podržana ulaganjima; i

(d) karakter mjere ili niza mjera, posebno njihov cilj, kontekst i namjera.

3. Podrazumijeva se da, osim u rijetkim okolnostima kada je učinak mjere ili niza mjera toliko ozbiljan s obzirom na njezinu svrhu da se čini da su te mjere očito pretjerane, nediskriminirajuće mjere stranke koje su osmišljene i primjenjuju se s ciljem zaštite legitimnih ciljeva javne dobrobiti, kao što su zdravlje, sigurnost i okoliš, ne čine neizravna izvlaštenja.

PRILOG 8.-B

JAVNI DUG

1. Za potrebe ovog Priloga:

dogovoreno restrukturiranje znači restrukturiranje ili reprogramiranje duga stranke koje je ostvareno

(a) promjenom ili izmjenom dužničkih instrumenata, kako je predviđeno u skladu s njihovim uvjetima, uključujući njihovo primjenjivo pravo, ili

(b) zamjenom duga ili drugim sličnim postupkom u kojem su nositelji najmanje 75 posto ukupnog iznosa glavnice neplaćenog duga koji podliježe restrukturiranju pristali na takvu zamjenu duga ili drugi postupak; i

primjenjivo pravo za dužnički instrument znači zakoni neke jurisdikcije koji se primjenjuju na taj dužnički instrument.

2. Ne može se podnijeti pritužba da se restrukturiranjem duga stranke krši obveza iz odjeljaka C i D, niti se nastaviti ako je već podnesena, u skladu s odjeljkom F, ako je restrukturiranje dogovoreno restrukturiranje u trenutku podnošenja pritužbe ili postane dogovoreno restrukturiranje nakon podnošenja iste, osim pritužbe da se restrukturiranjem krši članak 8.6. ili 8.7.

3. Neovisno o članku 8.22. stavku 1. točki (b) i podložno stavku 2., ulagatelj stranke ne može podnijeti pritužbu na temelju odjeljka F da se restrukturiranjem duga stranke krši obveza iz odjeljaka C i D (osim članka 8.6. ili 8.7.)[7] osim ako je prošlo 270 dana od datuma kada je tužitelj podnio pisani zahtjev za savjetovanje u skladu s člankom 8.19.

4. Podrazumijeva se da **dug stranke** znači dužnički instrument na bilo kojoj razini vlasti stranke.

[7] Podrazumijeva se da razlike u tretmanu koje je stranka odobrila određenim ulagateljima ili ulaganjima na temelju legitimnih ciljeva politike u kontekstu dužničke krize ili rizika od te krize, uključujući te razlike u tretmanu koje su posljedica prihvatljivosti za restrukturiranje duga, ne čine povredu članka 8.6. ili 8.7.

PRILOG 8.-C

ISKLJUČENJA IZ RJEŠAVANJA SPOROVA

Odluka Kanade nakon preispitivanja u skladu s propisom *Investment Canada Act*, R.S.C. 1985., poglavlje 28. (1. dodatak) u vezi s time treba li dopustiti ulaganje koje podliježe preispitivanju, ne podliježe odredbama o rješavanju sporova iz odjeljka F ili dvadeset devetog poglavlja (Rješavanje sporova). Podrazumijeva se da se ovim izuzećem ne dovodi u pitanje pravo stranke da primijeni dvadeset deveto poglavlje (Rješavanje sporova) u pogledu usklađenosti mjere sa rezervama stranke, kako je utvrđeno u rasporedu stranke uz priloge I., II. ili III., prema potrebi.

PRILOG 8.-D

ZAJEDNIČKA IZJAVA U VEZI S ČLANKOM 8.12. STAVKOM 6.

Imajući na umu da je svrha Suda za rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država izvršiti obveze iz članka 8.18. stavka 1. te da on nije žalbeni mehanizam za odluke domaćih sudova, stranke podsjećaju da su domaći sudovi svake stranke odgovorni za utvrđivanje postojanja i valjanosti prava intelektualnog vlasništva. Stranke dalje priznaju da svaka stranka može utvrditi odgovarajući način provedbe odredaba ovog Sporazuma o intelektualnom vlasništvu unutar vlastitog pravnog sustava i prakse. Stranke su suglasne preispitati odnos između prava intelektualnog vlasništva i pravila ulaganja u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma ili na zahtjev stranke. Nastavno na to preispitivanje i u mjeri u kojoj je to potrebno stranke mogu donositi obvezujuća tumačenja kako bi osigurale ispravno tumačenje opsega zaštite ulaganja na temelju ovog Sporazuma u skladu s odredbama članka 8.31. stavka 3.

PRILOG 8.-E

ZAJEDNIČKA IZJAVA U VEZI S ČLANCIMA 8.16., 9.8. I 28.6.

U pogledu članaka 8.16., 9.8. (Uskraćivanje povlastica) i 28.6. (Nacionalna sigurnost), stranke potvrđuju svoje razumijevanje da mjere koje se „odnose na održavanje međunarodnog mira i sigurnosti" uključuju zaštitu ljudskih prava.

PRILOG 8.-F

IZJAVA KANADE O PROPISU *INVESTMENT CANADA ACT*

Kanada će povećati prag za preispitivanje u skladu s propisom *Investment Canada Act*, R.S.C. 1985., poglavlje 28. (1. dodatak) („ICA”) na 1,5 milijardi CAD nakon provedbe ovog Sporazuma.

Sve buduće izmjene ICA-a bile bi podložne zahtjevu da se takvim izmjenama ne može smanjiti usklađenost ICA-a s obvezama ulaganja iz ovog Sporazuma.

Kako je utvrđeno u rezervi Kanade u vezi s ICA-om (Prilog I-C-1.), viši prag primjenjivat će se kada kanadsko poduzeće kupuje ulagatelj iz Europske unije koji nije državno poduzeće. Da bi se moglo utvrditi je li kupac ulagatelj iz Europske unije potrebno je utvrditi ima li državljanin Europske unije zakonsku kontrolu nad kupcem ili, ako nema većinskog vlasnika, je li kupac pod stvarnom kontrolom državljana Europske unije, primjerice na temelju vlasništva nad glasačkim pravima ili na temelju državljanstva članova upravnog odbora. Nadalje, od višeg praga imala bi koristi i poduzeća iz Europske unije koja su pod kontrolom državljana iz partnerskih zemalja s kojima Kanada već ima sporazum o slobodnoj trgovini i prema kojima je Kanada preuzela ulagačke obveze.

Kanada će izmijeniti svoj propis ICA kako bi osigurala promjene nužne za prethodno navedeni viši prag preispitivanja nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

PRILOG 9.-A

DOGOVOR O NACIONALNOM TRETMANU U POGLEDU PREKOGRANIČNOG PRUŽANJA USLUGA

1. Stranka EU i Kanada dijele sljedeće stajalište o primjeni članka 9.3. na tretman koji dodjeljuje pokrajinska ili teritorijalna vlada u Kanadi ili vlada država članice ili u državi članici Europske unije u vezi s prekograničnim pružanjem usluga utvrđenim u članku 9.1. ili u vezi s pružanjem usluga fizičke osobe iz jedne stranke na državnom području druge stranke.

2. U skladu s člankom 9.3., tretman „koji nije manje povoljan od najpovoljnijeg tretmana koji ta vlada u sličnim situacijama odobrava vlastitim pružateljima usluga i uslugama" ne primjenjuje se na osobu iz druge stranke ili na uslugu koju pruža ta osoba u sljedećim slučajevima:

   (a) u slučaju Kanade, kanadska pokrajinska ili teritorijalna vlada odobrava povoljniji tretman pružatelju usluge koji je osoba iz druge kanadske pokrajinske ili teritorijalne vlade ili usluzi koju pruža taj pružatelj; i

   (b) u slučaju stranke EU-a:

      i. vlada države članice Europske unije odobrava povoljniji tretman pružatelju usluge koji je osoba iz druge države članice ili usluzi koju pruža taj pružatelj;

ii. regionalna vlada države članice Europske unije odobrava povoljniji tretman pružatelju usluge koji je osoba iz druge regionalne vlade te države članice ili usluzi koju pruža taj pružatelj; i

(c) povoljniji tretman iz točaka (a) i (b) odobrava se u skladu s posebnim uzajamnim pravima i obvezama koje se primjenjuju između tih vlada.

3. Za stranku EU stavak 2. uključuje posebni tretman odobren u skladu s *Ugovorom o funkcioniranju Europske unije*, potpisanim u Lisabonu 13. prosinca 2007. u pogledu slobodnog kretanja osoba i usluga te tretman koji se odobrava mjerom donesenom u skladu s tim Ugovorom. Vlada države članice Europske unije ili u državi članici Europske unije može u skladu s *Ugovorom o funkcioniranju Europske unije* odobriti povoljniji tretman onim fizičkim osobama koje su državljani druge države članice Europske unije ili poduzećima osnovanima u skladu sa zakonima druge države članice Europske unije i koja imaju registrirano sjedište, glavnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u Europskoj uniji i uslugama koje pružaju te fizičke osobe ili poduzeća.

4. Za Kanadu stavak 2. uključuje posebni tretman odobren u skladu s kanadskim sporazumom o unutarnjoj trgovini, *Agreement on Internal Trade*, od 18. srpnja 1994., između kanadske vlade i vlada kanadskih pokrajina i teritorija („AIT”) te tretman koji se odobrava bilo kojom mjerom donesenom u skladu s AIT-om i na temelju regionalnih sporazuma o slobodnom kretanju osoba i usluga. Pokrajinska ili teritorijalna vlada u Kanadi može odobriti povoljniji tretman u skladu s AIT-om i tim regionalnim sporazumima onim fizičkim osobama koje su rezidenti na području stranke AIT-a ili regionalnog sporazuma ili poduzećima osnovanima u skladu sa zakonom stranke AIT-a ili regionalnog sporazuma i koja imaju registrirano sjedište, glavnu upravu ili glavno mjesto poslovanja u Kanadi te uslugama koje pružaju te fizičke osobe ili poduzeća.

PRILOG 9.-B

DOGOVOR O NOVIM USLUGAMA KOJE NISU RAZVRSTANE U PRIVREMENOJ SREDIŠNJOJ KLASIFIKACIJI PROIZVODA UJEDINJENIH NARODA (CPC) iz 1991.

1. Stranke su suglasne da se dvanaesto poglavlje (Domaći propisi) i članci 9.3., 9.5. i 9.6. ne primjenjuju na mjeru koja se odnosi na novu uslugu koja se ne može razvrstati u CPC iz 1991.

2. U mjeri u kojoj je to moguće svaka stranka obavješćuje drugu stranku prije donošenja mjere koja nije u skladu s dvanaestim poglavljem (Domaći propisi) i člancima 9.3., 9.5. i 9.6. u odnosu na novu uslugu, kako je navedeno u stavku 1.

3. Na zahtjev jedne od stranaka stranke pregovaraju o uključivanju nove usluge u područje primjene ovog Sporazuma.

4. Podrazumijeva se da se stavak 1. ne primjenjuje na postojeću uslugu koja se mogla razvrstati u CPC iz 1991., ali koja se prije nije mogla pružati prekogranično jer to nije bilo tehnički izvedivo.

PRILOG 9.-C

DOGOVOR O KURIRSKIM USLUGAMA

1. Stranke su usuglasile sljedeće u pogledu primjene članka 8.2. stavka 2. točke (a) (Područje primjene) i članka 9.2. stavka 2. točke (e) (Područje primjene).

2. Stranke potvrđuju da su kurirske usluge obuhvaćene osmim poglavljem (Ulaganja) i devetim poglavljem (Prekogranična trgovina uslugama) podložno primjenjivim rezervama iz rasporeda stranaka uz priloge I. i II. Podrazumijeva se da tretman kurirskih usluga predviđen u osmom i devetom poglavlju ne uključuje odobravanja prava za zračni promet pružateljima kurirskih usluga. Na ta prava primjenjuje se *Sporazum o zračnom prometu između Kanade i Europske zajednice te njezinih država članica*, potpisan u Bruxellesu 17. prosinca 2009. i u Ottawi 18. prosinca 2009.

PRILOG 10.-A

POPIS KONTAKTNIH TOČAKA DRŽAVA ČLANICA EUROPSKE UNIJE

Za potrebe ovog Priloga kratice su utvrđene u Prilogu 10.-E stavku 8.

AT

Za pitanja boravišta i izdavanja viza:

Odjel III/4 – Pitanja boravišta, građanskog statusa i državljanstva

Savezno ministarstvo unutarnjih poslova

Za pitanja tržišta rada:

Zakonodavstvo EU-a o tržištu rada i međunarodna pitanja zakonodavstva o tržištu rada

Savezno ministarstvo rada, socijalnih pitanja i zaštite potrošača

BE

Direction générale Potentiel économique

Politique Commerciale

BG

Direktor za međunarodnu migraciju radne snage i medijaciju

Agencija za zapošljavanje

CY

Direktor Odjela za matičnu službu i migracije

Ministarstvo unutarnjih poslova

CZ

Ministarstvo industrije i trgovine

Odjel za zajedničku trgovinsku politiku i međunarodne ekonomske organizacije

DE

Savjetnik za CETA-u

Kanadsko-njemačka industrijska i trgovačka komora

DK

Danska agencija za tržište rada i zapošljavanje

Ministarstvo rada

EE

Načelnik odjela za politiku migracija i granica

Estonsko ministarstvo unutarnjih poslova

EL

Uprava za pravosuđe, unutarnje poslove i pitanja Schengena

Ministarstvo vanjskih poslova

ES

Ministarstvo zapošljavanja i socijalne sigurnosti

Ministarstvo gospodarstva i konkurentnosti - Glavna uprava za trgovinu i ulaganja

FI

Odjel za imigraciju, Odsjek za zaposlene osobe

Finska služba za imigraciju

FR

Direction générale des étrangers en France (DGEF)

Ministère de l'Intérieur

HR

Načelnik službe za trgovinsku politiku

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

HU

Odjel za trgovinsku politiku

Ministarstvo vanjskih poslova i vanjske trgovine

IE

Odjel za imigraciju i politiku državljanstva

Irska služba za naturalizaciju i imigraciju

IT

GU za trgovinsku politiku

Ministarstvo gospodarskog razvoja

LT

Uprava za međunarodne ekonomske organizacije

Odjel za vanjske gospodarske odnose

Ministarstvo vanjskih poslova Republike Litve

LU

Bureau des Passeports, Visas et Légalisations

Ministarstvo vanjskih poslova

LV

Ured za pitanja državljanstva i migracija u Latviji

MT

Direktor za pitanja državljanstva i iseljenika

Odjel za pitanja državljanstva i iseljenika

Ministarstvo unutarnjih poslova i nacionalne sigurnosti

NL

Glavna uprava za inozemne gospodarske odnose

Ministarstvo vanjskih poslova

PT

Glavna uprava za konzularna pitanja i portugalske zajednice

Ministarstvo vanjskih poslova

PL

Odjel za trgovinsku politiku

Ministarstvo gospodarstva

RO

Odjel za rezidentnost/boravak državljana EU-a, jugoistočne Europe (SEE) i trećih zemalja – Uprava za migracije

Glavni inspektorat za imigraciju (GII)

SE

Nacionalni trgovinski odbor

Ministarstvo pravosuđa, Odjel za politiku migracija i azila

SI

Odjel za migracijsku politiku i zakonodavstvo

Ured za migracije

Uprava za unutarnja upravna pitanja, migracije i naturalizaciju

Ministarstvo unutarnjih poslova

SK

Policijska uprava za strance

Policijski ured za granice i strance Predsjedništva policijskih snaga

Odjel za trgovinsku politiku

Ministarstvo gospodarstva

UK

Načelnik uprave za migracijsku politiku

Uprava za imigraciju i graničnu policiju

Ministarstvo unutarnjih poslova

PRILOG 10.-B

REZERVE I IZNIMKE
KOJE SE PRIMJENJUJU U ODREĐENIM DRŽAVAMA ČLANICAMA
EUROPSKE UNIJE ZA KLJUČNO OSOBLJE I
POSLOVNE POSJETITELJE U KRATKOROČNOM POSJETU

1. Članci 10.7. i 10.9. ne primjenjuju se ni na jednu nesukladnu mjeru navedenu u ovom Prilogu u mjeri u kojoj je ona nesukladna.

2. Mjera navedena u ovom Prilogu može se zadržati, nastaviti primjenjivati, odmah obnoviti ili izmijeniti pod uvjetom da se izmjenom ne smanjuje sukladnost mjere s člancima 10.7. ili 10.9. kakva je bila neposredno prije izmjene.[8]

3. Poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja

Svi sektori	**AT:** Poslovni posjetitelj mora biti zaposlen u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: Ne preuzimaju se obveze. **CZ:** Poslovni posjetitelj za potrebe ulaganja mora biti zaposlen u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: Ne preuzimaju se obveze. **SK:** Poslovni posjetitelj za potrebe ulaganja mora biti zaposlen u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: Ne preuzimaju se obveze. Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. **UK:** Dopušteno trajanje boravka: do 90 dana tijekom bilo kojeg razdoblja od dvanaest mjeseci. Poslovni posjetitelj mora biti zaposlen u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: Ne preuzimaju se obveze.

[8] Ovaj stavak ne primjenjuje se na rezerve UK-a.

4. Ulagatelji

Svi sektori	**AT:** Ispitivanje gospodarskih potreba. **CZ, SK:** Radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba, potrebna je za ulagatelje koji su zaposleni u poduzeću. **DK:** Boravak od najdulje 90 dana tijekom bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja. Ako ulagatelji žele osnovati poduzeće u Danskoj kao samozaposlene osobe, potrebna je radna dozvola. **FI:** Ulagatelji moraju biti zaposleni u poduzeću koje nije neprofitna organizacija na položaju srednje ili glavne uprave. **HU:** Najdulje trajanje boravka iznosi 90 dana ako ulagatelj nije zaposlen u poduzeću u Mađarskoj. Ispitivanje gospodarskih potreba potrebno je ako je ulagatelj zaposlen u poduzeću u Mađarskoj. **IT:** Ispitivanje gospodarskih potreba potrebno je ako ulagatelj nije zaposlen u poduzeću. **LT, NL, PL:** kategorija ulagatelja nije priznata u pogledu fizičkih osoba koje predstavljaju ulagatelja. **LV:** Za fazu prije ulaganja najdulje trajanje boravka ograničeno je na 90 dana u bilo kojem razdoblju od šest mjeseci. U fazi poslije ulaganja moguće je produljenje do godine dana u skladu s kriterijima u nacionalnom zakonodavstvu kao što su područje i iznos ulaganja. **UK:** Kategorija ulagatelja nije priznata. Ne preuzimaju se obveze.

5. Osobe premještene unutar društva (stručnjaci i rukovodeće osoblje)

Svi sektori	**BG:** Broj stranih fizičkih osoba koje su zaposlene u bugarskom poduzeću ne smije prekoračivati deset posto prosječnoga godišnjeg broja građana Europske unije zaposlenih u predmetnom bugarskom poduzeću. Kada je zaposleno manje od 100 osoba, broj može, podložno odobrenju, prekoračivati deset posto. **AT, CZ, SK, UK:** Osobe premještene unutar društva moraju biti zaposlene u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: Ne preuzimaju se obveze. **FI:** Rukovodeće osoblje mora biti zaposleno u poduzeću koje nije neprofitna organizacija. **HU:** Fizičke osobe koje su bile partner u poduzeću ne mogu se premještati kao osobe premještene unutar društva.

6. Osobe premještene unutar društva (diplomirani vježbenici)

Svi sektori	**AT, CZ, FR, DE, ES, HU, SK:** Osposobljavanje koje će diplomirani vježbenik dobiti nakon premještaja u poduzeće mora biti povezano sa sveučilišnom diplomom koju je taj diplomirani vježbenik stekao. **BG, HU:** Ispitivanje gospodarskih potreba. **CZ, FI, SK, UK:** Diplomirani vježbenik mora biti zaposlen u poduzeću koje nije neprofitna organizacija jer u protivnom: Ne preuzimaju se obveze.

7. Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu

Sve aktivnosti iz Priloga 10.-D	**DK, HR:** Ako poslovni posjetitelj u kratkoročnom posjetu pruža uslugu na državnom području Danske ili Hrvatske potrebni su radna dozvola i ispitivanje gospodarskih potreba. **LV:** Za obavljanje poslova / djelatnosti na temelju ugovora potrebna je radna dozvola. **SK:** Za pružanje usluge na državnom području Slovačke dulje od sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. **UK:** Kategorija poslovnih posjetitelja u kratkoročnom posjetu nije priznata: Ne preuzimaju se obveze.
Istraživanje i dizajn:	**AT:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba, osim za istraživačke aktivnosti znanstvenih i statističkih istraživača. **NL:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.
Marketinška istraživanja	**AT:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. Ispitivanje gospodarskih potreba ne provodi se za aktivnosti istraživanja i analize do sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini. Potrebna sveučilišna diploma. **NL:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.
Sajmovi i izložbe	**AT:** Za aktivnosti koje traju više od sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.

Usluge nakon prodaje ili iznajmljivanja	**AT:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. Ispitivanja gospodarskih potreba oslobođene su fizičke osobe koje osposobljavaju radnike da pružaju usluge i koje posjeduju specijalizirano znanje. **CZ:** Radna dozvola potrebna je za više od sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini. **FI:** Ovisno o djelatnosti, možda će biti potrebna dozvola boravka. **SE:** Potrebna je radna dozvola, osim za i. osobe koje sudjeluju u osposobljavanju, ispitivanju, pripremi ili dovršavanju isporuka ili u sličnim aktivnostima u okviru poslovne transakcije ili ii. instalatere ili tehničke instruktore u vezi s hitnom instalacijom ili popravkom strojeva do dva mjeseca, u kontekstu hitne situacije. Ne obavlja se ispitivanje gospodarskih potreba.
Komercijalne transakcije	**AT:** Za aktivnosti koje traju više od sedam dana u mjesecu ili 30 dana u kalendarskoj godini potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. **FI:** Fizička osoba mora pružati usluge kao zaposlenik poduzeća smještenog na državnom području druge stranke. **NL:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.
Zaposlenici u turizmu	**NL:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. **FI:** Fizička osoba mora pružati usluge kao zaposlenik poduzeća smještenog na državnom području druge stranke. **PL:** Ne preuzimaju se obveze. **SE:** Potrebna je radna dozvola, osim za vozače i osoblje turističkih autobusa. Ne obavlja se ispitivanje gospodarskih potreba.
Pismeno i usmeno prevođenje	**AT, NL:** Potrebna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. **PL:** Ne preuzimaju se obveze.

PRILOG 10.-C

JEDNAKOVRIJEDNE KVALIFIKACIJE ZA INŽENJERSKE TEHNOLOGE I ZNANSTVENE TEHNOLOGE

Za potrebe ovog Sporazuma:

(a) za inženjerske tehnologe (CPC 8672 i 8673): završen trogodišnji visokoškolski studij na službeno priznatoj instituciji u području inženjerske tehnologije smatra se jednakovrijednim sveučilišnoj diplomi; i

(b) za znanstvene tehnologe (CPC 881, 8671, 8674, 8676, 851, 852, 853, 8675 i 883): završen trogodišnji visokoškolski studij na službeno priznatoj instituciji u području poljoprivrede, arhitekture, biologije, kemije, fizike, šumarstva, geologije, geofizike, rudarstva i energetike smatra se jednakovrijednim sveučilišnoj diplomi.

PRILOG 10.-D

AKTIVNOSTI POSLOVNIH POSJETITELJA U KRATKOROČNOM POSJETU

(a) **Sastanci i savjetovanja**: fizičke osobe koje sudjeluju na sastancima ili konferencijama ili u savjetovanjima s poslovnim suradnicima;

(b) **istraživanje i dizajn**: tehnički, znanstveni i statistički istraživači koji provode neovisno istraživanje ili istraživanje za poduzeće koje se nalazi na državnom području druge stranke;

(c) **istraživanje tržišta**: istraživači tržišta i analitičari koji provode istraživanje ili analizu za poduzeće smješteno na državnom području druge stranke;

(d) **seminari za osposobljavanje**: osoblje poduzeća koje ulazi na državno područje druge stranke radi osposobljavanja iz tehnika i prakse rada i koji su zaposleni u poduzećima ili organizacijama u toj stranci, pod uvjetom da je primljeno osposobljavanje ograničeno samo na promatranje, upoznavanje i podučavanje u učionicama;

(e) **sajmovi i izložbe**: osoblje koje posjećuje sajam za potrebe promidžbe svojeg poduzeća ili njegovih proizvoda ili usluga;

(f) **prodaja**: predstavnici pružatelja usluga ili dobavljača robe koji uzimaju narudžbe ili pregovaraju o prodaji usluga ili robe ili sklapaju sporazume za prodaju usluga ili robe za tog dobavljača, ali ne isporučuju robu i ne pružaju usluge sami. Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu ne bave se izravnom prodajom javnosti;

(g) **kupnja**: kupci koji kupuju robu ili usluge za poduzeće, ili osoblje uprave i nadzorno osoblje, koji sudjeluju u poslovnoj transakciji koja se izvodi na državnom području druge stranke;

(h) **usluga nakon prodaje ili nakon iznajmljivanja**: instalateri, osoblje za popravak i održavanje te nadzornici, koji imaju specijalizirano znanje od ključne važnosti za ugovornu obvezu prodavača, koji pružaju usluge ili osposobljavaju radnike za pružanje usluga, na temelju jamstva ili drugog ugovora o pružanju usluge povezanog s prodajom ili iznajmljivanjem trgovačke ili industrijske opreme ili strojeva, uključujući računalne programe, kupljene ili iznajmljene od poduzeća koje se nalazi izvan državnog područja stranke u koju se traži privremeni ulazak za vrijeme trajanja jamstva ili ugovora o pružanju usluge;

(i) **komercijalne transakcije**: uprava ili nadzorno osoblje i osoblje koje pruža financijske usluge (uključujući osiguravatelje, bankare i investicijske posrednike) koji obavljaju komercijalne transakcije za poduzeće koje se nalazi na državnom području druge stranke;

(j) **zaposlenici u turizmu**: turistički i putni agenti, turistički vodiči koji pohađaju konvencije ili sudjeluju u njima ili vode turistički posjet koji je započeo na državnom području druge stranke; i

(k) **pismeno i usmeno prevođenje**: pismeni ili usmeni prevoditelji koji pružaju usluge kao zaposlenici poduzeća koje se nalazi na državnom području druge stranke.

PRILOG 10.-E

SEKTORSKE OBVEZE U POGLEDU UGOVORNIH PRUŽATELJA USLUGA I SAMOSTALNIH DJELATNIKA

1. Stranke dopuštaju ugovornim pružateljima usluga ili samostalnim djelatnicima druge stranke da pružaju usluge na njihovim državnim područjima putem prisutnosti fizičkih osoba, u skladu s člankom 10.8., za sektore navedene u ovom Prilogu i podložno primjenjivim ograničenjima.

2. Popis rezervi sastavljen je od sljedećih elemenata:

   (a) prvog stupca u kojem se navodi sektor ili podsektor u kojem se primjenjuje rezerva; i

   (b) drugog stupca u kojem su opisana primjenjiva ograničenja.

3. Za Kanadu se sektorske obveze primjenjuju na zanimanja navedena pod stupnjem „0” ili „A” kanadske nacionalne klasifikacije zanimanja („NOC”).

4. Povrh popisa rezervi iz ovog Priloga, svaka stranka može donijeti ili nastaviti provoditi mjeru koja se odnosi na zahtjeve povezane s kvalifikacijama, postupke stjecanja kvalifikacija, tehničke norme, zahtjeve ili postupke za licenciranje i koja ne čini ograničenje u smislu članka 10.8. Te mjere, kojima se zahtijeva pribavljanje dozvole, pribavljanje priznavanja kvalifikacija u reguliranim sektorima ili polaganje posebnih ispita, kao što su jezični ispiti, čak i ako nisu navedene u ovom Prilogu, u svakom se slučaju primjenjuju na ugovorne pružatelje usluga ili samostalne djelatnike stranaka.

5. Za Europsku uniju, u sektorima u kojima se primjenjuje ispitivanje gospodarskih potreba, glavni kriterij bit će procjena stanja na odgovarajućem tržištu u državi članici Europske unije ili regiji gdje će se usluga pružati, među ostalim u odnosu na broj postojećih pružatelja usluga i utjecaj na njih.

6. Europska unija preuzima obveze u pogledu članka 10.8. koje se razlikuju prema državama članicama kako je navedeno na popisu rezervi iz ovog Priloga.

7. Prava i obveze koji proizlaze iz ovog Priloga nemaju samoizvršni učinak i njima se ne dodjeljuju izravno prava fizičkim ili pravnim osobama.

8. Sljedeće pokrate upotrebljavaju se na popisu rezervi uključenom u ovaj Prilog:

AT Austrija

BE Belgija

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

ES Španjolska

EU Europska unija, uključujući sve njezine države članice

FI Finska

FR Francuska

EL Grčka

HR Hrvatska

HU Mađarska

IE Irska

IT Italija

LV Latvija

LT Litva

LU Luksemburg

MT Malta

NL Nizozemska

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SK Slovačka

SI Slovenija

SE Švedska

UK Ujedinjena Kraljevina

CAN Kanada

UPU: Ugovorni pružatelji usluga

SD: Samostalni djelatnici

9. Članak 10.8. stavak 1. primjenjuje se na sljedeće sektore ili podsektore:

(a) usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i stranim pravom[9]

(b) računovodstvene i knjigovodstvene usluge

(c) usluge poreznog savjetovanja

(d) arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture

(e) inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva

(f) medicinske i stomatološke usluge

(g) veterinarske usluge

(h) usluge primalja

(i) usluge koje pružaju medicinski tehničari, fizioterapeuti i pomoćno medicinsko osoblje

[9] Na ovaj Prilog primjenjuje se rezerva za pravne usluge opisane u prilozima I. ili II. države članice za *„nacionalno pravo”* kao da obuhvaća *„pravo EU-a i države članice”*.

(j) računalne i srodne usluge

(k) usluge istraživanja i razvoja

(l) usluge oglašavanja

(m) istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja

(n) usluge savjetovanja u vezi s upravljanjem

(o) usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju

(p) usluge tehničkog ispitivanja i analize

(q) povezane usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja

(r) rudarstvo

(s) održavanje i popravak plovila

(t) održavanje i popravak opreme za željeznički prijevoz

(u) održavanje i popravak motornih vozila, motocikala, motornih sanjki i opreme za cestovni prijevoz

(v) održavanje i popravak zrakoplova i njihovih dijelova

(w) održavanje i popravak metalnih proizvoda, (neuredskih) strojeva, (neprijevozne i neuredske) opreme te proizvoda za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu

(x) usluge pismenog i usmenog prevođenja

(y) telekomunikacijske usluge

(z) poštanske i kurirske usluge

(aa) graditeljstvo i povezane inženjerske usluge

(bb) usluge istraživanja lokacije

(cc) usluge visokoškolskog obrazovanja

(dd) usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom

(ee) usluge u području okoliša

(ff) osiguranje i usluge povezane s osiguranjem, usluge savjetovanja i konzultantske usluge

(gg) ostale financijske usluge, usluge savjetovanja i konzultantske usluge

(hh) usluge savjetovanja i konzultantske usluge u području prometa

(ii) usluge putničkih agencija i turoperatora

(jj) usluge turističkih vodiča

(kk) usluge savjetovanja i konzultantske usluge u području proizvodnje

10. Članak 10.8. stavak 2. primjenjuje se na sljedeće sektore ili podsektore:

(a) usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i stranim pravom[10]

(b) arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture

(c) inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva

(d) računalne i srodne usluge

(e) usluge istraživanja i razvoja

(f) istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja

(g) usluge savjetovanja u vezi s upravljanjem

(h) usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju

(i) rudarstvo

[10] Na ovaj Prilog primjenjuje se rezerva za pravne usluge opisane u prilozima I. ili II. države članice za *„nacionalno pravo”* kao da obuhvaća *„pravo EU-a i države članice”*.

(j) usluge pismenog i usmenog prevođenja

(k) telekomunikacijske usluge

(l) poštanske i kurirske usluge

(m) usluge visokoškolskog obrazovanja

(n) usluge povezane s osiguranjem, usluge savjetovanja i konzultantske usluge

(o) ostale financijske usluge, usluge savjetovanja i konzultantske usluge

(p) usluge savjetovanja i konzultantske usluge u području prometa

(q) usluge savjetovanja i konzultantske usluge u području proizvodnje

11. Popis rezervi

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
EU – SVI SEKTORI	**<u>Duljina boravka</u>** U **AT, UK:** Najdulje trajanje boravka za UPU i SD za ukupno razdoblje ne smije iznositi više od šest mjeseci u bilo kojem razdoblju od 12 mjeseci ili za vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće. U **LT**: Najdulje trajanje boravka za UPU i SD iznosi šest mjeseci i može se obnoviti za dodatno razdoblje od šest mjeseci ili za vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće. U **BE, CZ, MT, PT**: Najdulje trajanje boravka za UPU i SD iznosi najviše 12 uzastopnih mjeseci ili za vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće. **<u>Tehnolozi</u>** Prilog 10.-C primjenjuje se na EU osim na: **AT, DE, EL, ES, HU, IT, LT, NL, PT, SK, UK**. U **CY**: Prilog 10.-C primjenjuje se samo na tehnologe aktivne u sektorima CPC 8676, 851, 852, 853 i 883. U **FI**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **FR**: Prilog 10.-C primjenjuje se samo na tehnologe aktivne u podsektoru CPC 86721. U **PL**: Tehnolozi moraju imati najmanje diplomu jednakovrijednu diplomi dodiplomskog studija.
CAN – SVI SEKTORI	**<u>Tehnolozi</u>** **CAN**: Primjenjuje se Prilog 10.-C.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i stranim pravom (dio CPC 861)	UPU: U **AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE, UK**: Nema ih. U **BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: U **AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE, UK**: Nema ih. U **BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK**: Ispitivanja gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih.
Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 86212 osim „usluga revizije”, 86213, 86219 i 86220)	UPU: U **AT, BE, CY, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **BG, CZ, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863)[11]	UPU: U **AT, BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Nema ih. U **BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **PT**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

[11] Ne uključuje usluge pravnog savjetovanja i usluge pravnog zastupanja u poreznim pitanjima, koja su u okviru usluga pravnog savjetovanja u skladu s javnim međunarodnim pravom i stranim pravom.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Arhitektonske usluge i **Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture** (CPC 8671 i 8674)	UPU: U **BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **FI**: Nema ih, osim: Fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja bitna za uslugu koju pruža. U **BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. U **AT**: Samo za usluge urbanističkog planiranja, u odnosu na koje: ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **FI**: Nema ih, osim: Fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja bitna za uslugu koju pruža. U **BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **AT**: Samo za usluge urbanističkog planiranja, u odnosu na koje: ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Inženjerske usluge i **Usluge integriranog inženjerstva** (CPC 8672 i 8673)	UPU: U **BE, CY, EE, ES, EL, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **FI**: Nema ih, osim: Fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja bitna za uslugu koju pruža. U **BG, CZ, DE, LT, LV, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. U **AT**: Samo usluge planiranja, u kojima: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **HU**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **FI**: Nema ih, osim: Fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja bitna za uslugu koju pruža. U **BE, BG, CZ, DK, ES, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **AT**: Samo usluge planiranja, u kojima: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **HU**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Medicinske (uključujući psihologe) i stomatološke usluge (CPC 9312 i dio 85201)	UPU: U **SE**: Nema ih. U **CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **FR**: Ispitivanje gospodarskih potreba, osim za psihologe, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. U **AT**: Ne preuzimaju se obveze, osim za usluge psihologa i stomatologa, u odnosu na koje: ispitivanje gospodarskih potreba. U **BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK, UK**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Veterinarske usluge (CPC 932)	UPU: U SE: Nema ih. U **CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK, UK**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge primalja (dio CPC 93191)	UPU: U **SE**: Nema ih. U **AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **BE, BG, FI, HR, HU, SK, UK**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Usluge koje pružaju medicinski tehničari, fizioterapeuti i pomoćno medicinsko osoblje (dio CPC 93191)	UPU: U **SE**: Nema ih. U **AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **BE, BG, FI, HR, HU, SK, UK**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Računalne i srodne usluge (CPC 84)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK:** Nema ih. U **FI**: Nema ih, osim: Fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja bitna za uslugu koju pruža. U **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK:** Nema ih. U **FI**: Nema ih, osim: Fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebna znanja bitna za uslugu koju pruža. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **HR**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge istraživanja i razvoja (CPC 851, 852 osim usluga psihologa[12], i 853)	UPU: **EU osim u SE**: Zahtijeva se sporazum o gostovanju s odobrenom istraživačkom organizacijom[13]. **EU** osim u **CZ, DK, SK**: Nema U **CZ, DK, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: **EU osim u SE**: Zahtijeva se sporazum o gostovanju s odobrenom istraživačkom organizacijom[14]. **EU** osim u **BE, CZ, DK, IT, SK:** Nema U **BE, CZ, DK, IT, SK:** Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih.
Usluge oglašavanja (CPC 871)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. CAN: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

[12] Dio CPC 85201 koji se nalazi u okviru usluga liječnika i stomatologa.

[13] Za sve države članice Europske unije osim za UK i DK, odobrenje istraživačke organizacije i sporazum o gostovanju moraju ispunjivati kriterije određene na temelju Direktive EU-a 2005/71/EZ od 12. listopada 2005.

[14] Za sve države članice Europske unije osim za UK i DK, odobrenje istraživačke organizacije i sporazum o gostovanju moraju ispunjivati kriterije određene na temelju Direktive EU-a 2005/71/EZ od 12. listopada 2005.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **PT**: Nema ih, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402) u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. U **HU, LT**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402) u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **PT**: Nema ih, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402) u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. U **HU, LT**: Ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge ispitivanja javnog mnijenja (CPC 86402), u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih.
Usluge savjetovanja u vezi s upravljanjem (CPC 865)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge povezane sa savjetovanjem u upravljanju (CPC 866)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. U **HU**: Ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602) u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba U **HU**: Ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602) u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih.
Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Povezane usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	UPU: U **BE, CY, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DE**: Nema ih, osim za javno imenovane geodete, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. U **FR**: Nema ih, osim za postupke „izmjere" povezane s utvrđivanjem prava vlasništva i zemljišnih zakona, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. U **BG**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Rudarstvo (CPC 883, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Održavanje i popravak plovila (dio CPC 8868)	UPU: U **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema U **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Održavanje i popravak opreme za željeznički prijevoz (dio CPC 8868)	UPU: U **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Održavanje i popravak motornih vozila, motocikala, motornih sanjki i opreme za cestovni prijevoz (CPC 6112, 6122, dio 8867 i dio 8868)	UPU: U **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Održavanje i popravak zrakoplova i njegovih dijelova (dio CPC 8868)	UPU: U **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Održavanje i popravak metalnih proizvoda, (neuredskih) strojeva, (neprijevozne i neuredske) opreme te proizvoda za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu[15] (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 i 8866)	UPU: U **BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **FI**: Ne preuzimaju se obveze, osim u kontekstu ugovora nakon prodaje ili iznajmljivanja u odnosu na koje: duljina boravka ograničena je na šest mjeseci; za održavanje i popravak proizvoda za osobnu uporabu i uporabu u kućanstvu (CPC 633): Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere pod Komunalne usluge, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

[15] Usluge održavanja i popravka uredskih strojeva i opreme uključujući i računala (CPC 845) navedene su pod računalnim uslugama.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905, isključujući službene ili certificirane djelatnosti)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **HR**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih.
Telekomunikacijske usluge (CPC 7544, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: U **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Poštanske i kurirske usluge (CPC 751, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, FI, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: U **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze.
Graditeljstvo i povezane inženjerske usluge (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518) BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 i 517)	UPU: **EU**: Ne preuzimaju se obveze osim u **BE, CZ, DK, ES, FR, NL** i **SE**. U **BE, DK, ES, NL, SE:** Nema ih. U **CZ**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **FR**: Ne preuzimaju se obveze osim za tehničare, u odnosu na koje: radna dozvola izdaje se za razdoblje ne dulje od šest mjeseci. Zahtijeva se sukladnost s ispitivanjem gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge istraživanja lokacije (CPC 5111)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, FI, HU, LT, LV, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	UPU: **EU** osim u **LU, SE**: Ne preuzimaju se obveze. U **LU**: Ne preuzimaju se obveze, osim za sveučilišne profesore, u odnosu na koje: nema ih. U **SE**: Nema ih, osim za pružatelje javno i privatno financiranih usluga obrazovanja s nekom vrstom državne potpore, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze. SD: **EU** osim u SE: ne preuzimaju se obveze. U **SE**: Nema ih, osim za pružatelje javno i privatno financiranih usluga obrazovanja s nekom vrstom državne potpore, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Poljoprivreda, lov i šumarstvo (CPC 881, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: **EU** osim za **BE, DE, DK, ES, FI, HR** i **SE**: Ne preuzimaju se obveze U **BE, DE, ES, HR, SE**: Nema ih U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **FI**: Ne preuzimaju se obveze, osim za usluge savjetovanja i konzultantske usluge koje se odnose na šumarstvo, u odnosu na koje: nema ih. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Usluge u području okoliša (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, dio 94060, 9405, dio 9406 i 9409)	UPU: U **BE, CY, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem (samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, FI, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. U **HU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **HU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih.
Ostale financijske usluge (samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **BE, CY, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, FI, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba, osim za UPU koji ostaje do tri mjeseca. U **HU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: U **CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LV, LU, MT, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, FI, IT, LT, NL, PL, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **HU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Promet(CPC 71, 72, 73, i 74, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. U **BE**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: U **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **PL**: Ispitivanje gospodarskih potreba, osim za zračni prijevoz, u odnosu na koje: nema ih. U **BE**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (uključujući voditelje putovanja[16]) (CPC 7471)	UPU: U **AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK**: Nema ih. U **BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. U **BE, IE**: Ne preuzimaju se obveze, osim za voditelje putovanja, u odnosu na koje: nema ih. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.
Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)	UPU: U **SE, UK:** Nema ih. U **AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, RO, SK, SI**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **ES, HR, LT, PL, PT**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Nema ih. SD: **EU**: Ne preuzimaju se obveze. **CAN**: Ne preuzimaju se obveze.

[16] Pružatelji usluga čija je funkcija pratiti skupinu na putovanju koja se sastoji od najmanje 10 fizičkih osoba, a ne djeluju kao vodiči na konkretnim lokacijama.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
Proizvodnja (CPC 884 i 885, samo usluge savjetovanja i konzultantske usluge)	UPU: U **BE, CY, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BG, CZ, HU, LT, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. U **DK**: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za UPU-a koji ostaje do tri mjeseca. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze. SD: U **CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK**: Nema ih. U **AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK**: Ispitivanje gospodarskih potreba. **CAN**: Nema ih, osim za menadžere, u odnosu na koje: ne preuzimaju se obveze.

PRILOG 10.-F

DOGOVOR O BRAČNIM PARTNERIMA OSOBA PREMJEŠTENIH UNUTAR DRUŠTVA

1. U pogledu država članica Europske unije na koje se primjenjuje postojeća Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva („Direktiva o premještajima unutar društva"), Europska unija proširuje pravo privremenog ulaska i boravka na bračne partnere kanadskih državljana koji se premještaju unutar društva, koje je jednakovrijedno pravu koje se odobrava bračnim partnerima osoba premještenih unutar društva u skladu s Direktivom o premještajima unutar društva; i

2. Kanada na bračne partnere državljana Europske unije koji se premještaju unutar društva u Kanadu proširuje tretman koji je jednakovrijedan tretmanu koji se odobrava bračnim partnerima kanadskih državljana koji se premještaju unutar društva u državu članicu podrijetla osobe iz Europske unije koja se premješta unutar društva.

PRILOG 11.-A

SMJERNICE ZA SPORAZUME O UZAJAMNOM PRIZNAVANJU

Uvod

Ovaj Prilog sadržava smjernice za pružanje praktičnih savjeta kako bi se olakšali pregovori o sporazumima o uzajamnom priznavanju u pogledu reguliranih profesija. Ove smjernice nisu obvezujuće i njima se ne mijenjaju prava i obveze stranke u skladu s ovim Sporazumom, niti se na njih utječe.

Definicije

Za potrebe ovog Priloga:

razdoblje prilagodbe znači razdoblje stručne prakse pod nadzorom, koje može biti popraćeno daljnjim osposobljavanjem, u reguliranoj profesiji u jurisdikciji države domaćina pod odgovornošću kvalificirane osobe. To razdoblje stručne prakse pod nadzorom podliježe ocjenjivanju. Detaljna pravila kojima se uređuje razdoblje prilagodbe, njegovo ocjenjivanje i stručni status osobe nad kojom se obavlja nadzor utvrđuju se, prema potrebi, u zakonodavstvu jurisdikcije države domaćina;

ispitivanje sposobnosti znači ispitivanje ograničeno na stručno znanje podnositelja zahtjeva koje obavljaju nadležna tijela jurisdikcije države domaćina i kojim se provjerava jesu li podnositelji zahtjeva sposobni baviti se reguliranom profesijom u toj jurisdikciji; i

opseg obavljanja profesije znači aktivnost ili skupina aktivnosti obuhvaćena reguliranom profesijom.

Oblik i sadržaj sporazuma o uzajamnom priznavanju

U ovom su odjeljku utvrđena različita pitanja koja bi mogla biti obuhvaćena pregovorima i, ako je tako dogovoreno, uključena u konačne sporazume o uzajamnom priznavanju. U njemu su istaknuti elementi koji bi se mogli zahtijevati od stranih stručnjaka koji žele imati koristi od sporazuma o uzajamnom priznavanju.

1. Sudionici

Stranke sporazuma o uzajamnom priznavanju trebale bi biti jasno navedene.

2. Svrha sporazuma o uzajamnom priznavanju

Svrha sporazuma o uzajamnom priznavanju trebala bi biti jasno navedena.

3. Područje primjene sporazuma o uzajamnom priznavanju

U sporazumu o uzajamnom priznavanju trebalo bi biti jasno navedeno sljedeće:

(a) područje primjene sporazuma o uzajamnom priznavanju u pogledu posebnih stručnih naziva i aktivnosti koje su njime obuhvaćene;

(b) tko ima pravo upotrebljavati predmetne stručne nazive;

(c) je li mehanizam priznavanja utemeljen na službenim kvalifikacijama, dozvoli stečenoj u državi podrijetla ili na nekom drugom zahtjevu; i

(d) omogućuje li se sporazumom o uzajamnom priznavanju privremeni ili trajni pristup predmetnoj profesiji.

4. Odredbe o uzajamnom priznavanju

U sporazumima o uzajamnom priznavanju trebali bi biti jasno navedeni uvjeti koji moraju biti zadovoljeni za priznavanje kvalifikacija u svakoj jurisdikciji te razina dogovorene jednakovrijednosti.

Kako bi se pojednostavnilo i olakšalo priznavanje kvalifikacija trebalo bi uzeti u obzir sljedeći postupak od četiri koraka.

Postupak od četiri koraka za priznavanje kvalifikacija

Prvi korak: Provjera jednakovrijednosti

Pregovaračka tijela trebala bi provjeriti opću jednakovrijednost opsega obavljanja profesije ili kvalifikacija regulirane profesije u svojim jurisdikcijama.

Ispitivanje kvalifikacija trebalo bi uključivati prikupljanje svih relevantnih informacija koje se odnose na opseg prava na obavljanje profesije povezanih s pravnom sposobnosti za obavljanje profesije ili na kvalifikacije potrebne za određenu reguliranu profesiju u predmetnim jurisdikcijama.

Pregovaračka tijela stoga bi trebala:

(a) utvrditi djelatnosti ili skupine djelatnosti obuhvaćene opsegom prava na obavljanje regulirane profesije; i

(b) utvrditi kvalifikacije koje se zahtijevaju u svakoj jurisdikciji. To može uključivati sljedeće elemente:

i. najniži stupanj potrebnog obrazovanja, primjerice, zahtjeve za upis, trajanje studija i obuhvaćene predmete;

ii. najnižu razinu potrebnog iskustva, primjerice mjesto, trajanje i uvjeti praktičnog osposobljavanja ili stručne prakse pod nadzorom prije izdavanja dozvole ili u okviru etičkih i disciplinarnih normi;

iii. položene ispite, posebno ispite stručne sposobnosti;

iv. mjeru u kojoj se kvalifikacije iz jedne jurisdikcije priznaju u drugoj jurisdikciji; i

v. kvalifikacije koje su nadležna tijela u svakoj jurisdikciji spremna priznati, primjerice navodeći posebne izdane diplome ili svjedodžbe, ili upućivanjem na određene minimalne zahtjeve koje potvrđuju nadležna tijela jurisdikcije podrijetla, među ostalim mogu li se u slučaju posjedovanja određenog stupnja kvalifikacija priznati neke aktivnosti iz opsega obavljanja profesije, ali ne i druge (stupanj i trajanje obrazovanja, glavni obrazovni smjerovi, opći predmeti i područja).

Postoji opća jednakovrijednost opsega prava na obavljanje profesije ili kvalifikacija regulirane profesije ako u tom pogledu nema bitnih razlika između jurisdikcija.

Drugi korak: Ocjenjivanje bitnih razlika

Postoji bitna razlika u opsegu kvalifikacija potrebnih za obavljanje regulirane profesije u sljedećim slučajevima:

(a) važne razlike u osnovnom znanju; ili

(b) znatne razlike u trajanju ili sadržaju osposobljavanja između jurisdikcija.

Bitna razlika u opsegu obavljanja profesije postoji ako:

(a) jedna ili više profesionalnih djelatnosti nisu dio odgovarajuće profesije u jurisdikciji podrijetla;

(b) za obavljanje tih djelatnosti potrebno je posebno osposobljavanje u jurisdikciji države domaćina; i

(c) osposobljavanjem za te djelatnosti u jurisdikciji države domaćina obuhvaćena su bitno različita pitanja od onih obuhvaćenih kvalifikacijom podnositelja zahtjeva.

Treći korak: Kompenzacijske mjere

Ako pregovaračka tijela utvrde da između jurisdikcija postoji bitna razlika u opsegu prava na obavljanje profesije ili kvalifikacija, ona mogu utvrditi kompenzacijske mjere za premošćivanje jaza.

Kompenzacijska mjera može među ostalim biti u obliku razdoblja prilagodbe ili ispitivanja sposobnosti, ako je potrebno.

Kompenzacijske mjere trebale bi biti razmjerne bitnoj razlici koja se njima nastoji riješiti. Prije utvrđivanja kompenzacijske mjere pregovaračka tijela trebala bi ocijeniti i svako praktično stručno iskustvo stečeno u jurisdikciji podrijetla kako bi se utvrdilo je li to iskustvo dovoljno za nadoknadu, u cijelosti ili dijelom, bitne razlike u opsegu prava na obavljanje profesije ili kvalifikacija između jurisdikcija.

Četvrti korak: Utvrđivanje uvjeta za priznavanje

Kada bude dovršeno ocjenjivanje opće jednakovrijednosti opsega prava na obavljanje profesije ili kvalifikacija za reguliranu profesiju, pregovaračka tijela trebala bi navesti sljedeće u sporazumu o uzajamnom priznavanju:

(a) pravnu sposobnost koja je potrebna za obavljanje regulirane profesije;

(b) kvalifikacije za reguliranu profesiju;

(c) jesu li potrebne kompenzacijske mjere;

(d) do koje se mjere stručnim iskustvom mogu kompenzirati bitne razlike;

(e) opis kompenzacijskih mjera, uključujući uporabu razdoblja prilagodbe ili ispitivanja sposobnosti.

5. Provedbeni mehanizmi

U sporazumima o uzajamnom priznavanju trebalo bi biti navedeno sljedeće:

(a) pravila i postupci koji će se upotrebljavati za nadzor i provedbu odredaba sporazuma;

(b) mehanizmi za dijalog i administrativnu suradnju između stranaka sporazuma o uzajamnom priznavanju; i

(c) načini na koje pojedinačni podnositelji zahtjeva mogu riješiti probleme koji proizlaze iz tumačenja ili provedbe sporazuma o uzajamnom priznavanju.

Kao smjernicu za tretman pojedinačnih podnositelja zahtjeva, sporazumi o uzajamnom priznavanju trebali bi uključivati pojedinosti o sljedećem:

(a) kontaktnoj točki za informacije o svim pitanjima važnima za zahtjev, primjerice naziv i adresu nadležnih tijela, podatke o licenciranju, informacije o dodatnim zahtjevima koji moraju biti zadovoljeni u jurisdikciji države domaćina;

(b) trajanju postupaka za obradu zahtjeva u nadležnim tijelima jurisdikcije države domaćina;

(c) dokumentima koji se traže od podnositelja zahtjeva i oblik u kojem bi trebali biti dostavljeni;

(d) prihvaćanju dokumenata i certifikata izdanih u jurisdikciji države domaćina u pogledu kvalifikacija i licenciranja;

(e) žalbenim postupcima ili postupcima za preispitivanje koje provode nadležna tijela.

Sporazum o uzajamnom priznavanju trebao bi uključivati i sljedeće obveze nadležnih tijela:

(a) zahtjevi u pogledu uvjeta i postupaka za licenciranje i kvalifikacije rješavat će se bez odlaganja;

(b) podnositelji zahtjeva dobit će dovoljno vremena za ispunjenje uvjeta postupka podnošenja zahtjeva i žalbe ili preispitivanja koje provode nadležna tijela;

(c) ispiti ili ispitivanja organizirat će u razumnim vremenskim razmacima;

(d) naknade za podnositelje zahtjeva koji žele iskoristiti uvjete sporazuma o uzajamnom priznavanju bit će razmjerne troškovima nastalima u jurisdikciji države domaćina; i

(e) pružat će se informacije o programima pomoći u jurisdikciji države domaćina za praktično osposobljavanje i o svim obvezama jurisdikcije države domaćina u tom kontekstu.

6. Licenciranje i druge odredbe u jurisdikciji države domaćina

Ako je primjenjivo, u sporazumu o uzajamnom priznavanju trebao bi biti utvrđen i način za ishođenje dozvole nakon utvrđivanja prihvatljivosti te uvjeti za njezino dobivanje te što dozvola podrazumijeva, primjerice dozvola i njezin sadržaj, članstvo u stručnom tijelu, uporaba stručnih ili akademskih naziva. Trebalo bi objasniti sve zahtjeve za licenciranje, osim kvalifikacija, uključujući zahtjeve koji se odnose na sljedeće:

(a) posjedovanje poslovne adrese, održavanje poslovnog nastana ili rezidentnost;

(b) jezične vještine;

(c) dokaz dobrog ugleda;

(d) osiguranje od profesionalne odgovornosti;

(e) usklađenost sa zahtjevima jurisdikcije države domaćina za uporabu poslovnog naziva ili tvrtke; i

(f) usklađenost s etičkim pravilima jurisdikcije države domaćina, primjerice, neovisnost i dobro postupanje.

S ciljem osiguranja transparentnosti sporazumi o uzajamnom priznavanju trebali bi uključivati sljedeće podatke za svaku jurisdikciju države domaćina:

(a) relevantno zakonodavstvo koje se primjenjuje na, primjerice, disciplinske mjere, financijsku odgovornost ili odgovornost;

(b) disciplinska načela i primjenu stručnih standarda, uključujući disciplinsku nadležnost i sve posljedične učinke na obavljanje stručnih djelatnosti;

(c) način trajne provjere sposobnosti; i

(d) kriterije za ukidanje registracije i postupke povezane s time.

7. Preispitivanje sporazuma o uzajamnom priznavanju

Ako su u sporazumu o uzajamnom priznavanju navedeni uvjeti pod kojima se sporazumi o uzajamnom priznavanju mogu preispitati ili ukinuti, te bi pojedinosti trebalo jasno navesti.

8. Transparentnost

Stranke bi trebale:

(a) objaviti tekst sklopljenih sporazuma o uzajamnom priznavanju; i

(b) jedna drugu obavijestiti o izmjenama kvalifikacija koje bi mogle utjecati na primjenu ili provedbu sporazuma o uzajamnom priznavanju. Ako je moguće, stranka bi trebala dobiti priliku dostaviti primjedbe na izmjene druge stranke.

PRILOG 13.-A

PREKOGRANIČNA TRGOVINA FINANCIJSKIM USLUGAMA

Raspored za Kanadu

Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

1. Članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga ili trgovinu tim uslugama kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

   (a) osiguranja od rizika povezanih sa sljedećim:

      i. pomorskim prijevozom, komercijalnim zrakoplovstvom te lansiranjem svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite u odnosu na koje će osiguranjem biti pokriveno sljedeće: roba koja se prevozi, vozila koja prevoze robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

      ii. robom u međunarodnom provozu;

   (b) reosiguranja i retrocesije;

   (c) pomoćnih osiguateljnih usluga kako je opisano u podtočki iv. definicije osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem iz članka 13.1.; i

(d) posredovanja u osiguranju, kao što su posredništvo i zastupanje u pogledu osiguranja od rizika povezanog s uslugama navedenima u točkama (a) i (b).

Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

2. Članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga ili trgovinu tim uslugama kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(b) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga opisanih u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj točki.

Usluge upravljanja portfeljem

3. Članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga ili trgovinu tim uslugama, kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1., u pogledu pružanja sljedećih usluga u okviru programa zajedničkih ulaganja na državnom području:

(a) investicijskog savjetovanja; i

(b) usluga upravljanja portfeljem, isključujući sljedeće:

i. skrbničke usluge;

ii. usluge upravitelja; ili

iii. usluge izvršenja.

4. Za potrebe ove obveze, upravljanje portfeljem znači upravljanje portfeljima na temelju ovlaštenja klijenta na pojedinačnoj i diskrecijskoj osnovi pri čemu takvi portfelji uključuju jedan ili više financijskih instrumenata.

5. Program zajedničkih ulaganja znači investicijski fondovi ili trgovačka društva za upravljanje fondovima koji su regulirani ili registrirani u skladu s primjenjivim zakonima i propisima o vrijednosnim papirima. Neovisno o stavku 3., Kanada može zahtijevati da program zajedničkih ulaganja koji se nalazi u Kanadi zadrži krajnju odgovornost za upravljanje programom zajedničkih ulaganja ili fondovima kojima upravlja.

6. Rezerve za nesukladne mjere koje je navela Kanada u svom rasporedu uz Prilog III. ne primjenjuju se na stavke od 3. do 5.

Raspored za Europsku uniju

(primjenjive na sve države članice Europske unije, osim ako je navedeno drukčije)

Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

1. Osim **CY, EE, LV, LT, MT** and **PL**[17], članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

   (a) osiguranja od rizika povezanih sa sljedećim:

      i. pomorskim prijevozom, komercijalnim zrakoplovstvom te lansiranjem svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite u odnosu na koje će osiguranjem biti pokriveno sljedeće: roba koja se prevozi, vozila koja prevoze robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

      ii. robom u međunarodnom provozu;

   (b) reosiguranja i retrocesije;

   (c) pomoćnih osiguateljnih usluga kako je opisano u podtočki iv. definicije osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem iz članka 13.1.; i

[17] Pokrate koje se upotrebljavaju u ovom Prilogu definirane su u stavku 8. uvodne napomene uz Prilog I. (Rezerve koje se odnose na postojeće mjere i obveze liberalizacije).

(d) posredovanja u osiguranju, kao što su posredništvo i zastupanje u pogledu osiguranja od rizika povezanog s uslugama navedenima u točkama (a) i (b).

2. Za **CY** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) usluga izravnog osiguranja (uključujući suosiguranje) za osiguranje od rizika povezanih sa sljedećim:

i. pomorskim prijevozom, komercijalnim zrakoplovstvom te lansiranjem svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite u odnosu na koje će osiguranjem biti pokriveno sljedeće: roba koja se prevozi, vozila koja prevoze robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

ii. robom u međunarodnom provozu;

(b) posredovanja u osiguranju;

(c) reosiguranja i retrocesije; i

(d) pomoćnih osigurateljnih usluga kako je opisano u podtočki iv. definicije osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem iz članka 13.1.

3. Za **EE** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) izravnog osiguranja (uključujući suosiguranje);

(b) reosiguranja i retrocesije;

(c) posredovanja u osiguranju; i

(d) pomoćnih osigurateljnih usluga kako je opisano u podtočki iv. definicije osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem iz članka 13.1.

4. Za **LV** i **LT**, članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) osiguranja od rizika povezanih sa sljedećim:

i. pomorskim prijevozom, komercijalnim zrakoplovstvom te lansiranjem svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite u odnosu na koje će osiguranjem biti pokriveno sljedeće: roba koja se prevozi, vozila koja prevoze robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

ii. robom u međunarodnom provozu;

(b) reosiguranja i retrocesije; i

(c) pomoćnih osiguateljnih usluga kako je opisano u podtočki iv. definicije osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem iz članka 13.1.

5. Za **MT** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) osiguranja od rizika povezanih sa sljedećim:

i. pomorskim prijevozom, komercijalnim zrakoplovstvom te lansiranjem svemirskih letjelica i tereta, uključujući satelite u odnosu na koje će osiguranjem biti pokriveno sljedeće: roba koja se prevozi, vozila koja prevoze robu ili odgovornost koja proizlazi iz tog prijevoza; i

ii. robom u međunarodnom provozu;

(b) reosiguranja i retrocesije; i

(c) pomoćnih osiguateljnih usluga kako je opisano u podtočki iv. definicije osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem iz članka 13.1.

6. Za **PL** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) osiguranja od rizika povezanih s robom u međunarodnoj trgovini; i

(b) reosiguranja i retrocesije rizika povezanih s robom u međunarodnoj trgovini.

Bankarstvo i ostale financijske usluge (osim osiguranja i usluga povezanih s osiguranjem)

7. Osim u **BE, CY, EE**, **LV, LT**, **MT, SI** i **RO**, članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(b) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj podtočki.

8. Za **BE** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

   (a) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.;

9. Za **CY** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

   (a) trgovanja prenosivim vrijednosnim papirima za vlastiti račun ili za račun klijenta, na burzi, izvanburzovnom tržištu ili na neki drugi način;

   (b) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

   (c) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj točki.

10. Za **EE** i **LT**, članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) prihvaćanja novčanih depozita;

(b) davanja svih vrsta zajmova;

(c) financijskog leasinga;

(d) svih usluga plaćanja i prijenosa novca;

(e) jamstava i obveza;

(f) trgovanja za vlastiti račun ili za račun klijenta, na burzi ili izvanburzovnom tržištu;

(g) sudjelovanja u izdavanju svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući njihovo pokroviteljstvo i plasiranje u svojstvu agenta (javno ili u privatnom svojstvu) te pružanje usluga koje se odnose na takva izdavanja;

(h) brokerskih novčanih poslova;

(i) upravljanja imovinom, poput upravljanja gotovinom ili portfeljem, svih oblika upravljanja zajedničkim ulaganjima, usluga skrbništva, usluga pohrane i fiducijarnih usluga;

(j) usluga namire i klirinških usluga za financijsku imovinu, uključujući vrijednosne papire, izvedenice i druge prenosive instrumente;

(k) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(l) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj točki.

11. Za **LV** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) sudjelovanja u izdavanju svih vrsta vrijednosnih papira, uključujući njihovo pokroviteljstvo i plasiranje u svojstvu agenta (javno ili u privatnom svojstvu) te pružanje usluga koje se odnose na takva izdavanja;

(b) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(c) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj točki.

12. Za **MT** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) prihvaćanja novčanih depozita;

(b) davanja svih vrsta zajmova;

(c) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(d) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj točki.

13. Za **RO** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekograničnо pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) prihvaćanja novčanih depozita;

(b) davanja svih vrsta zajmova;

(c) jamstava i obveza;

(d) brokerskih novčanih poslova;

(e) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(f) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj podtočki.

14. Za **SI** članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u pogledu:

(a) davanja svih vrsta zajmova;

(b) prihvaćanja jamstava i obveza stranih kreditnih institucija u nacionalnim pravnim osobama i obrtima;

(c) pružanja i prijenosa financijskih informacija i računalnih programa za obradu financijskih podataka i povezanih programa kako je opisano u podtočki xi. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1.; i

(d) savjetodavnih i drugih pomoćnih financijskih usluga povezanih s bankarstvom i drugim financijskim uslugama kako su opisane u podtočki xii. definicije bankarskih i drugih financijskih usluga (osim osiguranja) iz članka 13.1., ali bez posredovanja kako je opisano u toj podtočki.

Usluge upravljanja portfeljem

15. Članak 13.7. stavak 1. primjenjuje se na prekogranično pružanje financijskih usluga kako je definirano u točki (a) definicije prekograničnog pružanja financijskih usluga iz članka 13.1. u odnosu na usluge upravljanja portfeljem za profesionalnog ulagatelja iz Europske unije koji se nalazi u Europskoj uniji, a koje pruža kanadska financijska institucija ustrojena u Kanadi nakon prijelaznog razdoblja od četiri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma. Podrazumijeva se da ova obveza podliježe bonitetnom regulatornom režimu Europske unije koji uključuje ocjenjivanje jednakovrijednosti[18];

16. Za potrebe ove obveze:

(a) upravljanje portfeljem znači upravljanje portfeljima na temelju ovlaštenja klijenta na individualnoj i diskrecijskoj osnovi pri čemu takvi portfelji uključuju jedan ili više financijskih instrumenata;

[18] To znači da kada Europska komisija donese odluku o jednakovrijednosti u pogledu upravljanja portfeljem i kanadska financijska institucija ispuni druge bonitetne zahtjeve Europske unije, ta financijska institucija može pružati usluge upravljanja portfeljem na diskrecijskoj osnovi profesionalnom ulagatelju iz Europske unije, a da pritom ne mora imati poslovni nastan u Europskoj uniji. Nadalje, mjere država članica Europske unije kojima se ograničava ili zabranjuje prekogranično upravljanje portfeljem, uključujući rezerve iz njezinih rasporeda uz priloge I. i II. više se ne primjenjuju na ovu obvezu.

(b) usluge upravljanja portfeljem ne uključuju sljedeće:

i. skrbničke usluge;

ii. usluge upravitelja; ili

iii. usluge izvršenja; i

(c) profesionalni ulagatelji u Europskoj uniji definirani su u odjeljku I. točki 1. slovu e) Priloga II. Direktivi 2004/39/EZ od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata.

PRILOG 13.-B

DOGOVOR O PRIMJENI ČLANKA 13.16. STAVKA 1. I ČLANKA 13.21.

Stranke priznaju da se bonitetnim mjerama jačaju nacionalni financijski sustavi, potiču snažne, učinkovite i stabilne institucije, tržišta i infrastruktura te promiče međunarodna financijska stabilnost olakšavanjem posuđivanja i odluka o ulaganjima utemeljenih na boljim informacijama, poboljšava cjelovitost tržišta i smanjuju rizici od financijskih kriza i zaraza.

Zbog toga su stranke pristale na bonitetno izuzeće iz članka 13.16. stavka 1. kojim se strankama dopušta donošenje ili nastavak provođenja mjera iz bonitetnih razloga te su predvidjele ulogu Odbora za financijske usluge osnovanog u skladu s člankom 26.2. stavkom 1. točkom (f) koji će utvrđivati primjenjuje li se bonitetno izuzeće u ulagačkim sporovima u pogledu financijskih usluga u skladu s člankom 13.21. i u kojoj mjeri se primjenjuje.

Postupak u vezi s člankom 13.21.

1. Odbor za financijske usluge u okviru svoje uloge u ulagačkim sporovima u skladu s člankom 13.21. odlučuje je li bonitetno izuzeće valjana obrana na potraživanje i ako jest, u kojoj mjeri.

2. Stranke se obvezuju djelovati u dobroj vjeri. Svaka stranka dostavlja svoje stajalište Odboru za financijske usluge u roku od 60 dana od upućivanja Odboru za financijske usluge.

3. Ako stranka koja nije stranka u sporu obavijesti Odbor za financijske usluge u roku od 60 dana iz stavka 2. da je pokrenula unutarnji postupak utvrđivanja o tome pitanju, rok iz stavka 2. suspendira se dok ta stranka ne obavijesti Odbor za financijske usluge o svome stajalištu. Suspenzija u trajanju duljem od šest mjeseci smatra se povredom postupanja u dobroj vjeri.

4. Ako tuženik ne dostavi Odboru za financijske usluge svoje stajalište u roku navedenom u stavku 2., suspenzija rokova ili postupaka iz članka 13.21. stavka 3. više se ne primjenjuje i ulagatelj može nastaviti postupak.

5. Ako Odbor za financijske usluge ne može u roku od 60 dana donijeti odluku o zajedničkom stajalištu u pogledu određenog spora između ulagatelja i države u vezi s bonitetnom mjerom, taj odbor upućuje pitanje Zajedničkom odboru CETA-e[19]. Rok od 60 dana počinje teći od trenutka kada Odbor za financijske usluge zaprimi stajališta stranaka u skladu sa stavkom 2.

6. Zajednička odluka Odbora za financijske usluge ili Zajedničkog odbora CETA-a obvezujuća je za Sud samo u predmetnom sporu. Zajednička odluka nije obvezujući presedan za stranke u pogledu opsega i primjene bonitetnog izuzeća ili drugih uvjeta iz ovog Sporazuma.

---

[19] Svaka stranka osigurava da je u Zajedničkom odboru CETA-e u tu svrhu zastupaju tijela za financijske usluge.

7. Osim ako je Zajednički odbor CETA-e odlučio drukčije, ako Zajednički odbor CETA-e ne postigne dogovor u roku od tri mjeseca otkad mu je Odbor za financijske usluge uputio predmet u skladu sa stavkom 5., svaka stranka dostavlja svoje stajalište Sudu koji odlučuje o predmetnom sporu. Sud pri donošenju odluke uzima u obzir te dokumente.

Načela visoke razine

8. Stranke su suglasne da bi stranke i sudovi trebali temeljiti primjenu članka 13.16. stavka 1. na sljedećim načelima, koja nisu iscrpna:

(a) stranka može utvrditi vlastitu odgovarajuću razinu bonitetnih propisa. Drugim riječima, stranka može uspostaviti i provoditi mjere kojima se osigurava višu razinu bonitetne zaštite od onog utvrđenog u zajedničkim međunarodnim bonitetnim obvezama;

(b) mjerodavna razmatranja na temelju kojih se utvrđuje ispunjuje li mjera zahtjeve iz članka 13.16. stavka 1. uključuju stupanj do kojeg mjera može biti potrebna zbog hitnosti situacije i informacija koje su dostupne stranci u trenutku donošenja mjere;

(c) s obzirom na vrlo specijaliziranu prirodu bonitetnih propisa, subjekti koji primjenjuju ta načela trebali bi se u najvećoj mogućoj mjeri pridržavati propisa i prakse u jurisdikcijama stranaka te odluka i činjeničnih nalaza financijskih regulatornih tijela, uključujući procjene rizika;

(d) i. osim kako je predviđeno u podtočki ii., smatra se da mjera ispunjuje zahtjeve iz članka 13.16. stavka 1. u sljedećim slučajevima:

(A) ima bonitetni cilj; i

(B) nije toliko stroga s obzirom na njezinu svrhu da je očito nerazmjerna s ostvarenjem cilja; i

ii. mjera koja inače ispunjuje zahtjeve iz podtočke i. ne ispunjuje zahtjeve iz članka 13.16. stavka 1. ako je ona prikriveno ograničenje stranog ulaganja ili proizvoljna ili neopravdana diskriminacija ulagatelja u sličnim situacijama;

(e) ako se mjera ne primjenjuje na način koji bi činio arbitrarnu ili neopravdanu diskriminaciju ulagatelja u sličnim situacijama ili prikriveno ograničenje stranih ulaganja, smatra se da ta mjera ispunjuje zahtjeve iz članka 13.16. stavka 1. u sljedećim situacijama:

i. u skladu je s međunarodnim bonitetnim obvezama koje su zajedničke strankama;

ii. njome se nastoji sanirati financijska institucija koja više nije održiva ili vjerojatno više neće biti održiva;

iii. njome se nastoji osigurati oporavak financijske institucije ili se nastoji upravljati financijskom institucijom koja je u poteškoćama; ili

iv. njome se nastoji očuvati ili obnoviti financijska stabilnost kao odgovor na financijsku krizu cijelog sustava.

Povremeno preispitivanje

9. Odbor za financijske usluge može, na temelju suglasnosti obje stranke, u bilo kojem trenutku izmijeniti ovaj dogovor. Odbor za financijske usluge trebao bi preispitati ovaj dogovor najmanje svake dvije godine.

U ovom kontekstu Odbor za financijske usluge može razviti zajedničko shvaćanje primjene članka 13.16. stavka 1. na temelju razgovora i rasprava održanih u Odboru u pogledu posebnih sporova i vodeći računa o međunarodnim bonitetnim obvezama koje su zajedničke strankama.

PRILOG 13.-C

DOGOVOR O DIJALOGU
O REGULIRANJU SEKTORA FINANCIJSKIH USLUGA

Stranke potvrđuju svoju predanost jačanju financijske stabilnosti. Dijalog o reguliranju sektora financijskih usluga u okviru Odbora za financijske usluge temelji se na načelima i bonitetnim normama dogovorenima na multilateralnoj razini. Stranke se obvezuju usmjeriti razgovore na pitanja s prekograničnim učinkom, na primjer na prekograničnu trgovinu vrijednosnim papirima (uključujući mogućnost preuzimanja dodatnih obveza u upravljanju portfeljem), okvire za pokrivene obveznice i kolateralne zahtjeve za reosiguranje te razgovarati o pitanjima povezanima s radom podružnica.